ШОНЛИ САНАНИ МЕҲНАТ ЗАФАРЛАРИ БИЛАН КУТИБ ОЛАЙЛИК!

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

17-ЙИЛ ЧИҚИШИ.

№ 55 (4302)

19 МАРТ ПАЙШАНБА. 1970 ЙИЛ

Баҳоси 2 тийин

ПЛАНДАН ТАШҚАРИ МАҲСУЛОТ

БЕКОБОД, 16 март. (ЎзТАГ). Ф. Дзержинский номидаги Бекобод цемент заводининг коллективи В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги шарафига олган плandan ташқари маҳсулот ишлаб чиқариш мажбуриятини муддатидан олдин бажарди. Планга қўшимча равишда олти минг тонна цемент, 1300 тонна оҳак, юз минг плита шифер ва бошқа маҳсулотлар ишлаб чиқарилди.

Бекободликлар механизациялаш ва автоматлаштиришнинг юқори даражаси ҳисобига, ускуналардан фойдаланиш коэффициентини ошириш ҳисобига юқори ишлаб чиқариш кўрсаткичларига эришдилар. 6-номерли айланма печнинг машинистлари — Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати Шермамат Мелиев, Нигмат Фармонов, Зияс Мусаев ва Алексей Азимовлар яхши натижаларга эришдилар. Улар печлардаги футеровканинг чидамлилигини пландаги 146 сутка ўрнига 336 суткага етказдилар. Натижада 40 минг сўм иқтисод қилинди.

Бекободликлар КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг «Ишлаб чиқариш резервларидан фойдаланишни яхшилаш ҳамда халқ хўжалигида иқтисодий тежашни кучайтириш тўғрисида»ги мактубини муҳокама қилиб, янги оширилган мажбуриятлар олдилар.

ЯНГИЙЎЛ районидаги «Ленинизм» колхози механизаторлари дала ишларини ҳартомонлама уюшқоқлик билан олиб бормоқдалар. Пахта майдонлари экиш олдидан текисланиб маҳаллий ўғит солиш ишлари олиб борилмоқда. Ҳозиргача механизаторлар 200 гектар майдонни маҳаллий ўғит билан озиқлантирдилар. Шу кеча-кундузда хўжаликнинг барча бригада ва звеноларида майдонларни бороналаш ишлари ҳам намунали олиб борилмоқда. Суратларда: (чапдан) Экин майдонларини бороналаш. (Ўнгда) майдонлар қўшимча озиқлантирилмоқда.

А. Абалян фотолари.

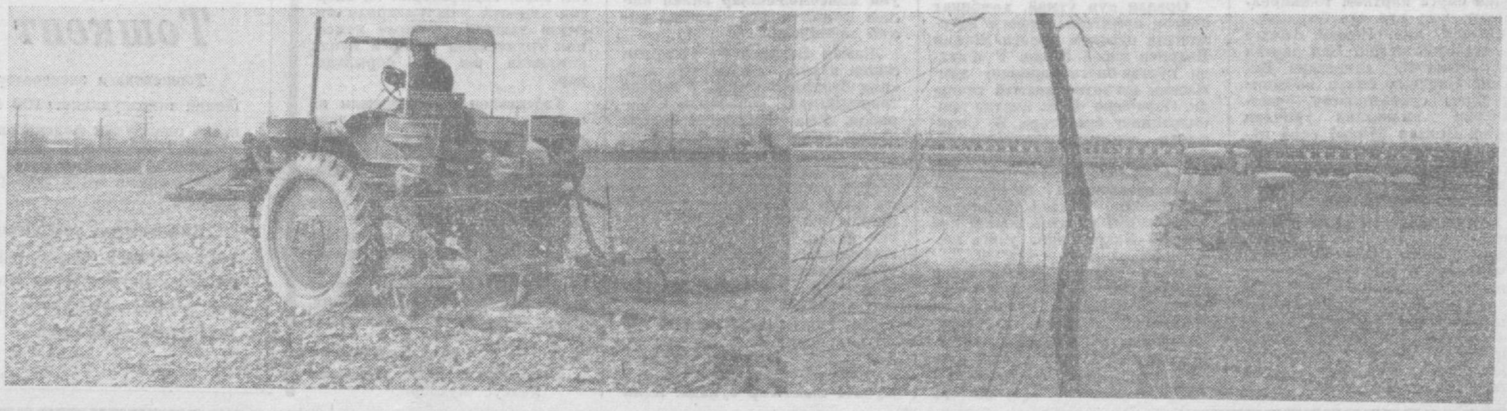

ЮБИЛЕЙ ДАСТУРХОНИГА

Шу кунларда «ЛЕНИН ЙЎЛИ» КОЛХОЗИда эртаги экинлар экиш тугалланаётир. Айниқса, деҳқонлар юбилей дастурхонига кўплаб эртаги экинлар ҳосили етказиб бериш учун кузда тайёрлаб қўйилган 100 гектар майдонга эртаги картошка ва карам экиб олишди.

Калинин районидаги бу колхозда ўтган йили ҳам картошкадан юқори ҳосил олинган эди. Беш йилликнинг тўртинчи йилида Неъмат Расулов бошлиқ 3-бригада аъзолари 20 гектар майдонга 3 кунда картошка экиш ишларини тугаллашди. Шунингдек, улар 10 гектар майдонга экилган карамни ҳам дастлабки парвариш ишларини бошлаб юбордилар. Хўжаликда 10 гектар майдонда пленка остида бодринг, яна шунча майдонда помидор ўстириляпти. Уларнинг ҳам дастлабки ҳосили доҳиймиз юбилейи кунларида аҳолига етказиб берилади.

Ислом Баҳромов, Мажид Норматов, Фатхилла Нуруллаев каби уста деҳқонлар бошчилик қилаётган бригадаларда эртаги сабзавот экиш ва уларни парваришқ қилиш уюшқоқлик билан олиб борилмоқда.

З. СУЛТОНАЛИЕВА.

САБЗАВОТ КЎЧАТЛАРИ ПАРВАРИШ ҚИЛИНМОҚДА

Ҳавонинг исиши билан деҳқонларнинг баҳор ҳаракати ҳам кучайиб кетди. Айниқса, сабзавоткорлар дала ишларини жадаллик билан олиб бориб, эртароқ экин экиш ва уни барвақт етилтириб олиш ниятида ишламоқдалар.

«Маданият» колхозидаги Марҳамат Мусалимова бошлиқ бригада аъзоларининг иши ҳам юришиб кетган. Кейинги кунларда далада ишловчилар қарийб уч баробарга кўпайди. Бригаданинг кузда шудгор қилиб қўйилган 50 гектар ери текисланиб, экиш-тикиш ишлари бошланиб кетди. Ўтган куни 10 гектарга яқин ер текисланиб, ариқ олинди, эртанги карам кўчатлари ўтқазиб қўйилди.

Бригада деҳқонлари кузда 6 гектар ерга пиёз уруғи сепиб қўйишган эди, қишдан яхши чиқди. Эндиликда кўчатлар бир текисда униб чиқди. Сабзавоткорлар яқин кунларда биринчи бўлиб кўк пиёзни шаҳарга жўнатишмоқчи. Уч гектар ерга картошка экилди. 2 гектар ерга эса сабзи уруғи сепиб қўйилди. Ярим гектар ердаги плеёнка остида ўстирилаётган бодринг кўчатлари ҳам кўз-кўз бўлиб қолди. Ҳавонинг совуқ кунларида колхозчилар тунда ҳам меҳнат қилишди. Плёнка атрофлари чий матолар билан ўралиб, кўчатлар иссиқ сақланди. Кундуз кунлари эса кўчатлар парвариш қилинди. Бригадада бу йил 10 гектар ерга эрта пишар помидор кўчати экилади. Ҳозир экилиши зарур бўлган майдонлар текисланиб ўғитланди. Ариқ олиниб экишга тайёрлаб қўйилди.

Р. Сопипов, Д. Йўлчиев, Э. Содиқова, Е. Солиева, А. Файзиев каби колхозчилар ишлаётган майдонлардаги кўчатлар беғубор ўсиб бўйинга-бўй қўшмоқда.

М. АСАТОВА,
Орджоникидзе районидаги «Маданият» колхози.

БЕШЙИЛЛИК ВАХТАСИДА

Гулбан Мусақулова ўтган йили ҳар бош соғин сигирдан пландаги 1100 ўрнига 1200 килограммдан сут соғиб олди. Жайдари сигирлардан шунча сут соғиб олиш осон эмас. Бу катта маҳорат талаб қилади.

Гулбан опа Бўстонлиқ районидаги Карл Маркс номли колхозда ишчанлиги, касбига меҳр қўйганлиги учун ҳам кўпчилик эътиборига сазовор бўлаяпти. Сут-товар фермасида меҳнат қилаётган кўпчилик сут соғувчилар унинг шогирдлари ҳисобланади.

У беш йилликнинг сўнгги йилида шахсий мажбурият олиб меҳнат қилаяпти. Ҳар бош соғин сигирдан 1400 килограммдан сут соғиб олишга аҳд қилган.

Шунингдек, колхоз қўйбоқарлари ҳам яхши ният билан меҳнат қилишмоқда. Улар қўзилатиш кампаниясига пухта тайёргарлик кўрган ҳолда келишди. Колхоз отарларида 3700 бошдан зиёд қўй боқилмоқда. Чўпонлар ҳар юз бош совлиқдан 120 талан қўзи олиш учун сўз беришган.

Х. МУРОТОВ.

ҲОСИЛДОРЛИК ВА РЕЗЕРВЛАР

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг Хати муҳокамада

Назарбек қишлоғидан уч-тўрт километр шимолга юришингиз билан паст текисликлар бошланиб кетади. Уларнинг поёни йўқ. Бундан бир неча йил аввал бу ерлар бўм-бўш эди. Қамишлар ўсиб ётарди. Эндиликда бу захкаш ерларда сизот суви оқадиган зовурлар қазилди. Сувсизликдан қақраб ётган тепаликлар текисланиб ҳайдалди. Каналлар қазилиб, сув келтирилди, экинлар экилиб, деҳқонларнинг иши юришиб кетди.

Чўл бағрида равон йўллар қурилди. Шундан кейин далаларга янада файз кирди. Бульдозер, тракторлар, қишлоқ хўжалик машиналари, сабзавоткорлар ишини енгиллата борди. Тураржой бинолари қуриш ҳам авж олди. Янги-янги посёлкалар вужудга келди. 1, 2-«Назарбек», «Дамачи», «Москва» совхозлари ташкил этилди. Эндиликда бу хўжаликларда мўл сабзавот ҳосили етиштириб, шаҳарлик биродарларимизни хушнуд қилмоқдалар.

«Москва» совхозида дастлабки йили сув танқислиги сабабли кўпгина экинлар ҳосилга кирмасдан қувраб кетарди. Хўжаликни қолоқликдан чиқариш учун барча чоралар кўрилди. Партия, ҳукуматимиз бу соҳада катта ёрдам берди. Қисқа вақт ичида совхоз қаддини ростлаб олди.

Яқинда совхоз ишчилари КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг «Халқ хўжалигида ишлаб чиқариш резервларидан фойдаланиш ва тежамкорлик режимини кучайтириш» ҳақидаги Хатини кенг муҳокама қилдилар.

Совхоз директори **Абдусаттор Эгамбердиев** бундай деди:

— Коллективимиз ердан, сувдан, техникадан фойдаланиш йўлларини пухта ўзлаштириб бормоқдалар. Шу сабабли деҳқончиликдаги ютуғимиз сўнгги йилларда кўп бўляпти. 1968 йилга келиб маҳсулот етиштириш ва давлатга сабзавот топшириш плани ошириб бажарилди. 43 минг сўм фойда олдик. Ўтган йилги ишимиз дик. Полиз экинлари маҳсулоти етиштиришда ҳам баракали йил бўлди. 1470 ўрнига 1700 тонна маҳсулот етказиб бердик.

Эндиликда бизда етиштирилган сабзавот маҳсулотларидан биргина Тошкент шаҳрининг аҳолисигина эмас, шунингдек Сибирь, Урал, Кавказ шаҳарларининг меҳнаткашлари ҳам баҳраманд бўлмоқдалар.

— Хатда, — деб сўз бошлади совхоз партия ташкилотининг секретари **Ҳакимжон Ҳошимов**, — ҳар бир совет кишисининг шу кунлардаги қилинажак ишлари тўла-тўкис баён этилган. Биз ҳам илғорлар тажрибасидан кўпроқ фойдаланиб, ҳосил етиштиришни янада кўпайтиришимиз керак.

МАЖЛИС ҚАРОРИДАН

Тўла гектарлар учун кенг кураш олиб борилади. Янгидан 15 гектар ер ўзлаштириб, қишлоқ хўжалик оборотига киритилади.

500 ўрнига 600 тонна картошка, 1450 ўрнига 1700 тонна полиз экинлари, 2400 ўрнига 2500 тонна сабзавот етказиб берилади.

ҳам чакки бўлмади. Коллективимиз В. И. Ленин туғилган кунни муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани авж олдирдилар. Етиштирилган ҳосил нес-нобуд қилинмай йиғиштириб олинди. 2400 ўрнига 3413 тонна сабзавот сотиб, планимизни 142 процент қилиб адо этдик. 500 ўрнига 700 тонна картошка топшириб, вазифамизни 140 процент бажар…

Агроном **Раҳим Мавлонов**нинг сўзини ҳам йиғилиш қатнашчилари зўр қизиқиш билан тингладилар. У машиналардан фодаланиш, минерал ўғитларни нес-нобуд қилмаслик, боғларни кўпайтириш ва уни парваришини кучайтиришга доим бир қанча қимматли фикрларни ўртага ташлади.

— Ўтган йили, — деди 2-бригаданинг бошлиғи **Мурод Камолов**, — арзон сабзавот етиштиришда бир қанча ютуқларни қўлга киритдик. Ҳар бир центер помидор етиштиришга пландаги 7 сўм 9 тийин ўрнига 6 сўм 68 тийин сарфланди. Бақлажон, шолғом, труп етиштиришдаги ютуғимиз ҳам чакки бўлмади. Бир центнер маҳсулот етиштиришга 3 сўм 93 тийин ўрнига 2 сўм 5 тийин сарф бўлди. Лекин, картошка етиштиришдан жиддий камчиликларга йўл қўйдик. Бизда тўла гектар учун кураш олиб борилмади. Натижада ҳар гектар ердаги кўчат 36—38 минг тупдан ошмади. Бу эса картошка етиштиришни мўлжалдагидан анча камайтирди. Бундай хатонинг келгусида такрорланишига йўл қўймаймиз. Бу йил кўчатларнинг сонини 50 минг тупгача бўлишини таъминлаймиз. Уларни меҳр билан парвариш қилиб ҳар бир кўчатда камида 500 граммгача картошка бўлишига эришиш йўли билан гектар бошига қўшимча 6 тоннадан картошка етиштиришни таъминлаймиз.

Йиғилиш қатнашчилари партия ва ҳукуматимизнинг Хатини якдиллик билан маъқуллаб, 1970 йилда сабзавот экинларидан мўл ҳосил етиштирил юзасидан оширилган мажбуриятлар қабул қилдилар.

М. ҒОЗИЕВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг мухбири.

Асом Ҳидоятов бошлиқ звено коллективи Калинин районидаги Карл Маркс номли колхоз теплица хўжалигида шаҳарликларни қишда ҳам сабзавот маҳсулотлари билан таъминлаш соҳасида ибратли ишларни амалга оширмоқдалар. Азамат сабзавоткорлар ҳозиргача меҳнаткашлар дастурхонига 15 тоннадан ортиқ помидор ва ҳар хил резавор етказиб беришди. Суратда: (чапдан) илғор сабзавоткор Хайри Ашурова ва звено бошлиғи Асом Ҳидоятовлар пишган помидорларни узмоқдалар.

Қ. Розиқов фотоси. (ЎзТАГ).

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида учрашув

Монголия Халқ Революцион партияси Марказий Комитети Сиёсий Бюроси аъзолигига кандидат, Марказий Комитет секретари Б. Лхамсурэн бошчилигидаги Монголия Халқ Революцион партияси партия ходимларининг делегацияси Ўзбекистон бўйлаб сафарини тамом қилгандан кейин 18 мартда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида қабул қилинди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари В. Г. Ломоносов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Р. Н. Нишонов, Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари М. М. Мусахонов қардош Монголиядан келган меҳмонларни самимий табрикладилар.

Бўлиб ўтган дўстона суҳбат вақтида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Р. Н. Нишонов меҳмонларга республика партия ташкилоти амалга ошираётган вазифалар тўғрисида, идеология ишидаги тажрибалар ҳақида сўзлаб берди.

Суҳбатда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бўлим мудирлари М. М. Раҳмонқулов, А. У. Салимов, Р. К. Шонеъматов, С. Ш. Шермуҳамедов қатнашдилар. Суҳбатда монголиялик меҳмонларнинг мамлакатимиз бўйлаб қилган сафарида ҳамроҳ бўлган КПСС Марказий Комитети пропаганда бўлимининг сектор мудири М. А. Морозов ҳамда КПСС Марказий Комитетининг масъул ходими В. В. Стрельцов ҳозир бўлдилар.

Монголия Халқ Революцион партияси партия ходимлари делегацияси шу куни Тошкентдан Москвага жўнаб кетди.

(ЎзТАГ).

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА БЕДА ЭКИШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 18 МАРТГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

Биринчи стун-районлар, иккинчи стун-беда экиш плани, учинчи стун-экилган майдон, тўртинчи стун-планнинг бажарилиш проценти, бешинчи стун — шу жумладан бошқа экинларга аралаштириб экилган беда.

Оржоникидзе	850	787	92,6	757
Урта Чирчиқ	1700	1276	75,1	1169
Бекобод	1660	1184	71,3	1184
Оққўрғон	2400	1681	70,0	1477
Бўка	1700	937	55,1	914
Янгийўл	2000	1038	51,9	956
Бўстонлиқ	390	196	50,3	50
Калинин	850	373	43,9	373
Юқори Чирчиқ	1450	165	11,4	78
Область бўйича	13000	7637	58,7	6958

ТОШКЕНТ Т. Н. ҚОРИНИЁЗОВ БИЛАН ВИДОЛАШДИ

Ўзбекистон пойтахти 18 март куни атоқли совет олими ва жамоат арбоби, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, профессор, физика-математика фанлари доктори, СССР давлат мукофоти лауреати, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби, республика Фанлар академиясининг академиги Тошмуҳаммад Ниёзович Қориниёзов билан чуқур қайғу ичида видолашди.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг конференц-залига минг-минглаб меҳнаткашлар республикада социалистик маданиятнинг қарор топиши ва ривожланиши бутун тарихи билан номи боғлиқ бўлган кишига охирги ҳурмат-эҳтиромларини кўрсатгани келдилар.

Марҳумнинг жасади солинган тобут гуллар ичида. Мотам куйларининг садоси янграмоқда. Кўпдан-кўп гулчамбарлардаги зарҳал билан ёзилган сўзларда оғир жудоликнинг аламни изҳор этилган. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетидан, республика Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советидан, илмий ва жамоат ташкилотлари, идоралардан, олий ўқув юртлари, корхоналар, мактаблар коллективларидан, қардош қўшни республикалар меҳнаткашларидан гулчамбарлар қўйилган.

Тобут ёнида Т. Н. Қориниёзовнинг қариндош—уруғлари ва яқин кишилари, унинг кўпдан-кўп дўстлари ва шогирдлари турибдилар. Фахрий қоравулда КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари Р. Қурбонов, В. Г. Ломоносов, М. М. Мусахонов, Ё. С. Насриддинова, Р. Н. Нишонов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюроси аъзолигига кандидат С. Р. Расулов турибдилар.

Мотам юриши Ўзбекистон ССР Фанлар академияси президиумининг биносидан Чиғатой кабристонига қараб йўл олади. Бу ерда мотам митинги бошланади. Мотам митингини дафн маросимини ўтказувчи ҳукумат комиссиясининг раиси, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари М. Т. Турсунов очади.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг президенти, СССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси О. С. Содиқов «Совет Ўзбекистони» газетасининг редактори М. Қ. Қориев, Тожикистон ССР Фанлар академияси президиумининг бош илмий секретари М. Н. Назирқулов, Фарғона давлат педагогика институтининг ректори, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси Ғ. А. Абдураҳмонов нутқ сўзладилар. Улар Т. Н. Қориниёзов йирик олим, атоқли маърифатчи, ёш мутахассисларнинг истеъдодли мураббийси эканлиги тўғрисида гапирдилар.

Марҳумнинг кабрига кўпдан-кўп гулчамбарлар ва гулдасталар қўйилди. (ЎзТАГ).

ПАРТИЯ ТОПШИРИҒИ

КОММУНИСТЛАР ҲАҚИДА ҲИКОЯЛАР

— Бюродаги гап-гап. Нималарни текшириш айтилди. Ҳойнаҳой, сизга йўл-йўриқ кўрсатиб ўтиришнинг хожати бўлмаса керак. Партия топшириғини биринчи марта бажараётганингиз йўқ-ку? — деди комбинат партия комитетининг секретари Иффутин йиғилишдан сўнг Жамолни ўз хонасида олиб қолиб. — Кейинги бюро йиғилишида текширув якунларини бизга маълум қиласиз.

Жамолнинг ўша кезлар иши бошидан ошиб ётган бўлишига қарамай партком секретарига ҳеч нима демади. Ташқарига чиққач, киоскадан бир даста газета олди-да, цехи томон бурилиб кетди. Бугун бироз тайёргарлик кўриб, эртадан 4-цех партия ташкилоти ишини текширишга киришмоқчи бўлди.

Жамол партияда биринчи йил эмас. 1953 йилдан бери коммунист деган номни пок сақлаб келяпти. Бу йиллар орасида ишчан коммунист озмунча топшириқни бажармади. Комбинат партия комитети аъзолигига сайлангандан сўнг зиммасидаги масъулият яна ҳам ошди. 5-цех партия ташкилоти секретари вазифасини бажариш билан бирга партком топшириқларини ҳам адо эта бошлади.

Эртаси кун Жамол 4-цехга вақтли етиб келди. Цех партия ташкилотининг секретари Виталий Сидякин билан кабинетда бироз суҳбатлашгач, участкаларни айлангани ўрнидан турди. Цехлар бўйлаб осиб қўйилган шиор ва плакатларга кўз югуртирди. Ишчи ўринларини текширди. Юбилей йили мажбуриятларини кўриб чиқди.

Цех коллективи тўрт ойлик топшириқни доҳий юбилейи нишонланадиган кунгача бажаришга қарор қилибди. Йиллик план ҳам муддатидан олдин бажарилади, деб ишонч билдирилган. Лекин, мана шу вазифалар цехларда осилган шиорларда ўз аксини топмаган. Юбилейни муносиб кутиб олишга чорловчи, меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот сифатини яхшилашга ундовчи шиорлар кўзга кўринмасди.

Жамол Виталий Сидякинга шу жойнинг ўзида танбеҳ берди. Партком аъзоси сифатида цех партия ташкилоти секретарини танқид қилишга ҳақи бор эди. Дарров цех рассомини топиб келиб унга ҳам мавжуд нуқсонларни кўрсатди. Шиорлар ёзишда асосий эътиборни нималарга қаратиш лозимлигини уқтирди. Шундан сўнг цехда техника эстетикасини жорий этиш соҳасида қилинаётган ишлар билан танишишга киришди.

Комбинат партия комитетининг бюро йиғилиши Жамолга 4-цех ишини комплекс текшириш вазифасини юклаган эди. Шунинг учун ҳам уни ҳамма соҳа қизиқтирди. Гап орасида секретардан комсомолга партия раҳбарлиги қандай йўлга қўйилганлигини ҳам сўради. Бу соҳада ҳам камчиликлар бор экан. Ёшларнинг ленинча синовларга тайёргарлиги суст, меҳнат интизоми паст эди.

Орадан кўп ўтмай, комбинат партия комитети бюроси йиғилишида партком аъзоси Жамол Баҳриев ҳисоб берди. У 4-цехда кўрган-билганларининг ҳаммасини юз-хотир қилмай гапирди. Партбюро 4-цех партия ташкилотининг секретари В. Сидякинни жиддий огоҳлантирди. Йўл қўйилган камчиликларни қисқа муддат ичида бартараф этиш вазифасини юклади. Бу вазифанинг қандай бажарилаётганлигини кузатиб бориш яна Жамол Баҳриевнинг ўзига юклатилди...

Бугун 4-цех ўзгача тусда товланяпти. Зафарларга чорловчи шиорлар кўзга яққол ташланиб турибди. Айниқса, комсомол ёшлар ишига раҳбарлик яхши йўлга қўйилди. Текширувдан сўнг цех комсомол ташкилотининг секретари Д. Хруловнинг ҳисоботи тингланди. Йиғилишда ёш коммунистлар ва комсомоллар сўзга чиқиб йўл қўйилаётган камчиликларнинг ҳаммасини очиб ташладилар. Улар Д. Хруловнинг пассивлиги, ишда нўноқлиги учун танқид қилишди. Ёш коммунист Н. Слободянни ўзларига дарға қилиб сайлашди.

Н. Слободян тезда комсомол ташкилоти иш планини тузиб чиқиб цех партия ташкилоти тасдиғидан ўтказди. Партия маорифи ўқувига янги пропагандистлар тайинланди, 32 комсомолнинг ҳаммасига топшириқлар берилди. Бу топшириқларнинг қандай бажарилаётганлиги назорат остига олинди.

Цех партия ташкилоти тажрибали коммунист И. Калковга комсомол ишига раҳбарлик қилишни топширди. И. Колков ёшлар ишлаётган смена мастери, сиёсий тўгарак пропагандисти эди. Кўп вақтни у ёшлар билан бирга ўтказади. Шунинг учун ҳам партия ташкилоти уни комсомол-ёшлар билан ишлаш комиссиясига раҳбар қилиб тайинлади.

Жамол Баҳриев бу ўзгаришларни кўриб, ўзида йўқ хурсанд бўларди. Демак, у партия топшириғини қониқарли бажарибди. Ўша текширув баҳона бўлиб, мана шунча ютуқлар қўлга киритилди. Жамол партия топшириғини сифатли бажариш билан ютуқлар кўламини янада кенгайтириш мумкинлигига яна бир бор ишонч ҳосил қилди. 5-цех партия ташкилотининг секретари сифатида коммунистлар активлигини оширишга яна ҳам ғайрат билан киришди.

Цех коммунистларининг ойда бир марта йиғилишлари бўлиб турибди. Ҳар бир йиғилишни тайёрлаш учун бирор коммунист жавобгар бўлади. Яқинда коммунистлар маҳсулот сифатини яхшилаш масаласини муҳокама қилдилар. Бу йиғилишда улар участка бошлиғи Б. Кононенконинг ҳисоботини тинглашди. Партия йиғилишини тайёрлаш учун коммунист В. Уржунцев жавобгар эди.

Партия йиғилиши кун тартиби коммунистларга олдиндан маълум бўлганлиги учун ҳам улар фойдали фикрлар билан келишди. Б. Кононенконинг ҳисоботидан сўнг қизғин мунозаралар бошланди. Коммунистлар маҳсулот ишлаб чиқариш технологиясини ўзгартириш, маҳсулот сифатини яхшилаш, меҳнат унумдорлигини ошириш юзасидан ажойиб фикрлар билдиришди. Шу йиғилишдан сўнг маҳсулотларни элаш процесси механизациялаштирилди. Реакторлар ҳаракатини кузатиш яхшиланди. Ю. Ерхов, А. Могомедов ўртоқлар тайёрлаган йиғилишлар ҳам мазмунли ва қизиқарли ўтди

Жамол Баҳриев коммунист ва комсомоллар ташаббускорлигини ошириш мақсадида цехларда қўшимча группалар тузишни тавсия қилиб янглишмаган экан. Лаборатория ва энергия хизмати участкаларида янгидан ташкил этилган комсомол группалари ҳозирги кунда намунали иш олиб бормоқдалар.

Ўзбекистон ўтга чидамли ва қаттиқ қотишмали металлар комбинатининг 5-цех коллективи барча қатори 1970 йилнинг тўрт ойлик планини 20 апрелгача, йиллик топшириқни эса 20 декабргача бажариш учун курашмоқда. Ж. Баҳриев раҳбарлик қилаётган коммунистлар бу курашнинг олдинги сафларида келмоқдалар.

Навбатдаги марраларнинг ҳам муваффақиятли эгалланишига ҳеч қандай шак-шубҳа йўқ.

Ж. НОСИРОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

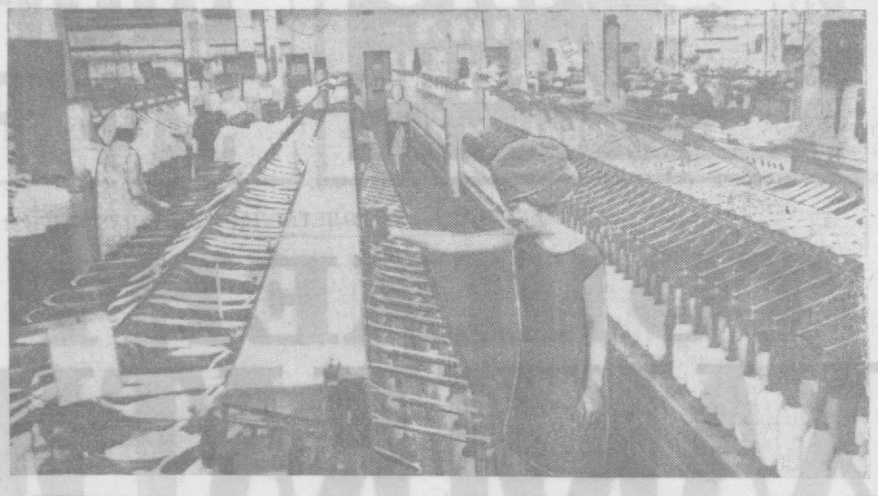

ТОШКЕНТ тўқимачилик комбинтининг ишчи-хизматчилари ленинча меҳнат вахтасида туриб ишлаб, ажойиб ютуқларни қўлга киритишмоқда. Суратда: комбинатнинг биринчи йигирув фабрикасининг цех ларидан бирида.

А. Тўраев фотоси.

Тошкент прицеплари

Тошкентдаги экскаватор ремонти заводи ишчилари В. И. Ленин таваллудининг 100 йиллигини муносиб совғалар билан кутиб олиш учун фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

Улар 40 та 40 тонналик юк ташиш прицепи тайёрлаб бериш мажбуриятини олган эдилар. Ҳозиргача 20 та прицеп тайёрланди.

Прицепларни тайёрлашда заводнинг металл конструкция цехи ишчилари шижоат кўрсатмоқда. Слесарь Йўлдош Яминов, металл қирқувчи Қаюм Қорнев, пайвандчи Мутал Қирғизбоевлар кунлик нормаларини 1,5-2 баравардан бажариб, ҳамкасбларига ўрнак бўлишмоқда.

О. ШОДМОНАЛИЕВ.

ПРОПАГАНДИСТЛАР СЕМИНАРИ

Область сиёсий маориф уйида пропагандистларнинг тўрт кунлик семинари бўлиб ўтди. Машғулотларда Тошкент олий ўқув юртлари доцентларидан Турғунов, Орипов, катта ўқитувчилардан Омонов, Прудников, Белявский, партия ходимларидан Салоҳитдинов, Шатов, Бобохонов, Любимов ўртоқлар илмий коммунизм, тарихий материализм, партия пропагандаси методикаси, шунингдек ҳозирги куннинг халқаро актуал масалалари юзасидан лекция ва докладлар билан чиқдилар.

Семинарда иштирок этган 160 та пропагандист тегишли методик маслаҳатлар олдилар.

ҒАЙРАТЛИ БИНОКОРЛАР

«Доҳиймиз В. И. Ленин юбилейгача тўрт ойлик капитал қурилиш ишлари планини бажарамиз!». Пойтахтимиздаги энг йирик қурилиш ташкилотларидан бири — 3-трест коллективининг аҳди ана шундай.

Пешқадам бинокорлар ўз ваъдаларининг устидан чиқиш учун астойдил меҳнат қилмоқдалар. Улар юбилей йилининг икки ойлик планини ортиғи билан бажаришга муваффақ бўлишди. Йил бошидан буён бош пудрат бўйича мўлжаллангандан юз минг сўмлик кўп, яъни олти миллион сўмга яқин капитал маблағ ўзлаштирилди. Трест ўз кучи билан пландаги бир миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажарди.

Коллектив турар-жой майдонлари билан бирга саноат ва болалар муассасаларини қуриш ишларини ҳам олиб бормоқда. Бинокорлар пойтахтнинг «Октябрь 40 йиллиги» кўчасида маиший хизмат кўрсатиш уйини фойдаланишга тахт қилиб қўйишган. 2-ва 3-«Қўйлиқ» турар-жой микрорайонларида биринчи квартал ичида 9 минг квадрат метрдан зиёд турар-жой биноси ҳа демай қўлдан чиқади. Худди шу массивларда ҳар бири 1000 ўқувчига мўлжалланган мактаб, учта 280 ўринли болалар боғчаси қурилаяпти.

Меҳнатни илмий асосда ташкил этиш, социалистик мусобақани яхши йўлга қўйиш, илғор иш усул ва методларини амалда дадил қўллаш ютуқлар омили бўлмоқда.

Буни яхши тушунган В. Жигалина, А. Иноземцов, В. Черняев сингари ўртоқлар бошчилигидаги бригадалар қувончли натижаларни қўлга киритмоқдалар.

Шу кунларда трест ихтиёридаги қатор қурилиш майдонларида бўлсангиз, қайноқ меҳнат устидан чиқасиз. Бунёдкорлар юбилейга зарбдор меҳнат вахтасида туриб ишламоқдалар.

Ҳ. СУЛТОНОВ.

ТОШКЕНТДАГИ 2-пойафзал фабрикаси баҳорги-ёзги мавсум учун кўпгина янги хил моделдаги пойафзаллар ишлаб чиқармоқда. Суратда: (чапдан ўнгга) 7-цехнинг бир группа илғор ишчиларидан Анвар Одилов, Саидкарим Неъматов ва Усмон Тошхўжаев ўртоқлар пойафзалнинг сифатини текширишмоқда.

М. Нуриддинов фотоси.

ТАШАББУСГА ҚЎШИЛИБ

Тошкентдаги кўн-мўйна заводи коллективи аҳолига кўплаб турли-туман кийим-кечаклар етказиб бермоқда. Юзлаб ишчилар юбилейолди вахтасида туриб баракали меҳнат қилишяпти. Январь ҳамда февраль ойи топшириқлари ортиғи билан бажарилди, пландагидан ташқари ўнларча минг сўмлик маҳсулот тайёрланди.

Корхона ишчилари Бекобод металлурглари бошлаб берган ташаббусга қўшилиб, меҳнат унумдорлигини оширишмоқда. Шу кунларда маҳсулотнинг 97—98 проценти биринчи сортларга топширилаяпти.

Завод цехлариаро социалистик мусобақа кенг қулоч ёзган. Телпак, аёллар пальтоси цехлари коллективлари илғорликни қўлдан бермай келишяпти. Сожида Зиёева, Карим Қаюмов, Валентина Паномарёва, Мавжуда Зокирова каби чеварлар бошқаларга намуна бўлишаяпти.

Ф. ЛУТФУЛЛАЕВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг штатсиз мухбири.

КАТТА ТАРАДДУД

«Ўқишдаги ва жамоат ишларидаги ютуқларимиз — улуғ доҳий юбилейига!» Мактаблар педагогик коллективларининг шиори ана шундай. Чиндан ҳам ўқув-тарбия ишларини намунали йўлга қўйиш, ёшларимизга пухта билим бериш ҳар бир педагогик коллективнинг жанговар бурчидир.

Районимиз мактаблари педагогик коллективлари ҳам шонли сана олдида қатор тадбирларни амалга оширмоқдалар.

Ҳозир деярли ҳар бир мактабда Ленин музейи ёки бўлмаса Ильич хонаси ташкил этилган. Район марказида жойлашган биринчи мактаб директори И. Нихольский, айниқса ибратли ишларни амалга оширди. Бу билим ўчоғида доҳий музейи очилган. Бундан тўрт йил муқаддам ташкил этилган бу музей ўқувчиларнинг севимли даргоҳи бўлиб қолди. Тарих ўқитувчилари М. Гимолитдинова, К. Демидовлар бошчилигида музейнинг совети ташкил этилди. Совет аъзолари музей экспозициясини янги экспонатлар билан бойитиш йўлида жонбозлик кўрсатдилар.

Ҳозир бу ерда бешга яқин экспозиция ишлаб турибди.

Музей Совети аъзолари Польшадаги тарихий музей билан хат орқали алоқа боғлашди. «Искра» газетаси биринчи сонининг фотокопияси олиб келинди.

Музей экспонатларининг аксарияти мамлакатимиздаги Ленин музейларидан юборилган турли ҳужжат ва фотосуратлардир. Шу мактабда ўқиган, эндиликда эса Шушинское қишлоғида ишлаётган Зоя Мишгенко мактабимиз билан алоқада бўлиб туради. У Лениннинг Шушинское қишлоғидаги фаолиятига оид қизиқарли материалларни мактабга совға этди. Улар музейда алоҳида экспонатлар сифатида сақланмоқда.

Шунингдек, музей Совети аъзолари Москвадаги бир қатор музейлар билан ҳам алоқа боғлаб, доҳий ҳақидаги нодир ҳужжатларни тўплашга муваффақ бўлдилар.

Синф раҳбарлари улуғ сиймо ҳақида ўқувчилар билан мазмунли суҳбат ўтказмоқдалар. Пионер хоналарида, кутубхоналарида доҳий асарлари кўргазмалари ташкил этилди.

Тажрибали педагог Убай Асилов директорлик қилаётган 34-ўрта мактаб ўқувчиларининг ҳам Ильич юбилейига тараддудлари катта.

Шуни ҳам айтиб ўтиш керакки, мазкур билим ўчоғи райондаги 35- (директори И. Тожибоев) билан мусобақа боғлаган. Янги 1970—1971 ўқув йилига тайёргарлик ишлари барвақт бошлаб юборилади. Мактабларда ремонт ишлари 22 апрелгача сифатли ремонтдан чиқарилади.

Ҳар иккала мактаб ўртасида тузилган социалистик мусобақа шартларида яна бошқа ибратли тадбирлар ҳам кўрсатилган. Мактаб боғини барпо этиш, Ленин бюстларини ўрнатиш каби ишлар ҳам амалга оширилади.

Районимиздаги 21,- 16-, 28- ва бошқа мактабларда ҳам юбилей олдидан қилинадиган ишларнинг қатъий планлари ишлаб чиқилган. Синфларда Ленин бурчаклари учун конкурслар ўтказилмоқда. Конкурсда ғолиб чиққан синфлар район комсомол комитети ва халқ маорифи бўлими томонидан турли ёрлиқ ва қимматбаҳо буюмлар билан мукофотланадилар.

Шонли юбилей муносабати билан мактабларда Ленин йўлкалари барпо этилади. Шу шонли сана арафасида 140 ўринли болалар боғча-яслиси ишга туширилади. 29-мактабнинг янги биноси учун пойдевор қўйилади. «Коммунист» колхози томонидан қуриб бериладиган мактаб янги ўқув йилида фойдаланишга топширилади.

С. ҲАСАНОВ,
Оржоникидзе район халқ маорифи бўлимининг мудири.

Олимлар шаҳарчасида жойлашган 2-поликлиника хизматидан аҳоли мамнун. Шифокорларнинг аксарияти ўз касбининг моҳир усталаридир. Ўртоқ З. Бўтахўжаева ҳам ана шундай жонкуярлардан. Суратда: ўртоқ З. Бўтахўжаева биохимия кабинетида.

Н. Абдурасулов фотоси.

ЯНГИ ТИПДАГИ ПАРТИЯ АСОСЧИСИ

В. И. ЛЕНИН ТУҒИЛГАН КУННИНГ 100 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

Халқаро пролетариат одамни одам эксплуатация қилишини тугатиш учун, бутун ижтимоий ҳаётни тубдан қайта қуриш учун курашга бошчилик қилиши лозим ва қодир бўлган социал куч бўлиб майдонга чиқди. Бу улуғ вазифани бажаришга киришиш шарафига халқаро полетариатнинг Ленин тузган большевиклар партияси раҳбарлигидаги Россия отряди муяссар бўлди.

(КПСС Марказий Комитетининг «В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига» Тезисларидан).

I.

Икки аср чегарасида жаҳон капитализми ўзининг сўнгги, империалистик босқичига кирди. Капитализмдан социализмга революцион йўл билан ўтиш ижтимоий ривожланишнинг энг зарур эҳтиёжи бўлиб қолди. Капитал дунёси кишанларини парчалаб, эксплуатациясиз ҳаёт қуриш, бу билан инсоният тарихида янги даврни бошлаб бериш вазифаси халқаро пролетариат зиммасига тушди.

Россия ишчилар синфи бу тарихий вазифани бажариш учун авангард бўлиб халқаро майдонга чиқди.

Бу улуғ вазифани бажариш, ишчилар синфини уюштириб, капиталга қарши сафарбар қилиш учун марксча партияни ташкил қилиш зарур бўлиб қолди. Бироқ ўша даврда Россияда ўзига хос қарама-қаршиликлар бор эди. Бир томондан Россия халқининг кўпчилигини қишлоқ аҳолиси ташкил қилса, иккинчи томондан эса, аграр мамлакат саноат ишлаб чиқаришининг юксак даражада марказлашганлиги ва ишчилар синфининг революцион уюшганлиги билан ажралиб турар эди.

Рус маданиятининг илғорлигига қарамай мамлакат аҳолисининг тўртдан уч қисми саводсиз эди. Шундай бўлсада, мамлакатда революцион куч етилиб борди ва Россия жаҳон империализми системасининг энг заиф бўғини, Маркс билан Энгельс сўзлари билан айтганда, Европадаги революцион ҳаракатнинг илғор отряди бўлиб қолди.

Монополизм тобора авж олган сари ишчиларни эксплуатация қилиш ҳам ошиб борди. Ишчилар эса буржуазияга қарши революцион ҳаракатни кенг бошлаб юбордилар. Россия пролетариати ўз сиёсий курашининг дастлабки қадамларидан бошлаб озодлик ҳаракатининг илмий назариясига — Маркс ва Энгельс таълимотига таяна олди. Россиянинг социал-иқтисодий тараққиёти, ўткир синфий зиддиятлар, деҳқонларнинг қўзғолонлари, А. Н. Радишчев ва декабристларнинг, А. Н. Герцен, Н. Г. Чернишевский ва олтмишинчи йиллардаги бошқа демократларнинг, сал кейин народникларнинг фаолиятидан бошланган революцион традициялар Россияда марксизмнинг қабул қилиниши ва қўлланиши учун замин тайёрлаб берган эди.

Россия ишчилар синфи бу традицияларни ўрганди, марксизмни ўзлаштиришга киришди ва кураш даврида турли ташкилотлар ташкил қилди. Кураш даврида ишчи союзлари пайдо бўлабошлади. 1875 йилда Одессада «Жанубий Россия ишчилар союзи», 1878 йилда Петербургда «Шимолий Россия ишчилар союзи» ташкил этилди. Бу союзлар ишчиларнинг стачкаларига қатнашдилар ва раҳбарлик қилдилар. Чор ҳукумати бу иккала ишчилар союзини тор-мор келтирди. Бунга қарамасдан ишчилар харакати борган сари ўсди. Айни замонда ўсаётган ишчилар ҳаракати заминида марксистик ташкилотлар вужудга келабошлади. Биринчи рус марксистик группа 1883 йилда Г. В. Плеханов томонидан Женевада ташкил қилинди. Бу «Меҳнатни озод қилиш» группаси эди. У Россияда марксизмни ёйиш йўлида катта ишлар қилди, Маркс ва Энгельснинг кўп асарларини рус тилига таржима қилди ва уни ёйди, пролетар ҳаракатига марксизм ғояларини сингдирди. Плехановнинг «Меҳнатни озод қилиш» группаси народникларга қарши кураш олиб борди. Буларнинг ҳаммаси Россияда социал-демократлар партиясини тузишга тайёрланиш эди.

Шундай қилиб, социал-демократия ҳали туғилмаган, лекин она қорнида ўсаётган болага ўхшарди. Россияда марксизмни ишчилар ҳаракати билан бирлаштириш, шунингдек «Меҳнатни озод қилиш» группасининг хатоларини тузатиш вазифасини Ленин бажарди.

II.

Марказий Комитет Тезисларида таъкидлаб ўтилганидек, Ленин ишчилар синфининг революцион партиясини вужудга келтириш ва мустаҳкамлашни социалистик революция икки муваффақиятининг ҳал қилувчи шарти деб билди. У пролетар партиясини Россияни тўнтариб ташлашига қодир бўлган қудратли восита деб билди. Марксистик партия тузишни ўз олдига асосий вазифа қилиб қўйиб, шу йўл учун кураш бошлади, марксизмни чуқур ўрганишга киришди. Ленин Қозонда Федосеев ташкил қилган марксистик тўгаракка кирди Самарага келганидан кейин тез фурсатда унинг теварагида марксистларнинг биринчи тўгараги ташкил топди. Ўша вақтдаёқ Лениннинг марксизмни яхши билганлиги ҳаммани ҳайратда қолдирган эди.

Ленин 1893 йилнинг охирида Петербургга келди. Марксистик тўгаракларда қатнашди ва тез вақтда марксистларнинг танилган раҳбари бўлиб қолди. 1895 йилда Петербургдаги 20 га яқин марксистик тўгаракларни «Ишчилар синфининг озодлиги учун кураш союзи» деган битта уюшмага бирлаштирди.

Шундай қилиб, Ленин революцион марксистик ишчилар партиясини тузишга замин тайёрлади.

Ленин «Кураш союзи» олдига оммавий ишчилар ҳаракати билан маҳкамроқ боғланиш ва унга сиёсий раҳбарлик қилиш вазифасини қўйди. Марксизмни пропаганда қилишдан ишчилар синфининг кенг оммаси орасида кундалик муҳим сиёсий масалалар юзасидан агитация юргизишга ўтишни таклиф қилди.

Оммавий агитация жиддий аҳамиятга эга бўлди. «Кураш союзи» ишчиларни сиёсий жиҳатдан тарбиялади ва революцион ҳаракатларга раҳбарлик қилди. 1896 йилнинг ёзида «Кураш союзи»нинг раҳбарлиги остида Петербургда 30 минг тўқимачи иш ташлади. Асосий талаб иш кунини қисқартиш эди, бу талаб ижро қилинди. 1895 йил декабрида чор ҳукумати Ленинни қамоққа олди.

Петербург «Кураш союзи» Россиянинг бошқа шаҳарларидаги ишчи тўгаракларининг ҳам шу тариқа союзларга уюшувларига туртки бўлди. Москва, Иваново—Вознесенск, Кострома, Ростов-Дон, Екатеринослав, Киев, Николаев, Тула, Самара, Қозон, Тошкент ва бошқа шаҳарларда социал-демократик группалар ва союзлар тузилди.

Ўрта Осиёда ҳам марксизм тарқала бошлади. 1879 йили Тошкентга Маркснинг дўсти Герман Лопатин сургун қилинган эди. У бу ерда кўп ишлар қилди. Тошкентга сургун қилинган социал-демократлар марксистик тўгарак туздилар. Унга Корнюшин раҳбарлик қилди.

Петербург «Ишчилар синфининг озодлиги учун кураш союзи» ва бошқа жойларда ташкил қилинган тўгараклар ва союзларнинг аҳамияти шундаки, улар ишчилар ҳаракатининг таянчи революцион партиянинг илк чин куртаклари эди.

Ленин ва унинг энг яқин сафдошлари қамоққа олингандан кейин Петербург «Кураш союзи»нинг раҳбарлик состави анча ўзгарди. Янги кишилар хатога йўл қўя бошлади. Улар—«экономистлар» фақат иқтисодий кураш олиб бориш керак, сиёсий курашни либерал буржуазия олиб боради, дедилар.

Народниклар ва либерал марксчилар марксизмнинг янада ёйилишига қаршилик қилишди, партияни тузишни хоҳламадилар.

В. И. Ленин ўзининг «Халқ дўстлари» нима ва улар социал-демократларга қарши қандай курашадилар» деган китобида народникларни ғоявий жиҳатдан тор-мор келтирди. Ленин Россиянинг ишчилар синфи деҳқонлар билан иттифоқ бўлиб, чор ҳокимиятини ағдаради, деб кўрсатди.

1895 йилда «Кураш союзи» биринчи марта социал-демократик партия бўлиб бирлашишга уриниб кўрди ва март ойида Минск шаҳрида РСДРПнинг I съездига делегатлар тўпландилар. Ленин съездда қатнашмади. Сибирда сургунда эди.

I съезд РСДРПнинг Марказий Комитетини сайлади, «Манифест» қабул қилди, РСДРПнинг тузилганини эълон қилди. I съезд иштирокчилари қамоққа олинди, Марказий Комитети тарқаб кетди. Шундай қилиб, I съезд бўлиб ўт-

ЧЕХОСЛОВАКИЯ ФОТОСУРАТЛАРДА

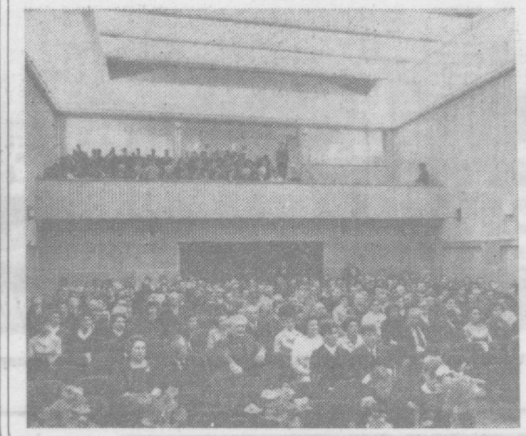
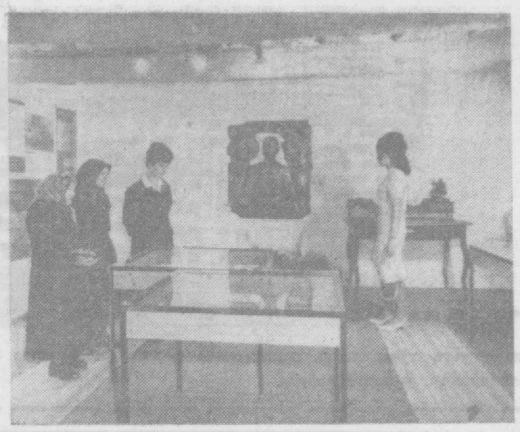

Юқоридаги суратларда Чехословакиянинг маданият ҳаётида юз бераётган ўзгаришлар ҳикоя қилинади. (Чапдан ўнгга) Ўрта Словакия областидаги Жилина шаҳридаги касаба союзлар уйи. Жанубий Словакиянинг Гемерека Гуорно қишлоғидаги маданият уйининг кино хонасида. Банска-Бисрица шаҳри яқинидаги Тайов қишлоғида яшаб ижод этган ёзувчи Й. Г. Тайовский уй музейида. Словакиянинг «Лучница» ансамбли коллективи рақс ижро этмоқда.

ДЎСТЛИГИМИЗ МУСТАҲКАМ

Чет эл мамлакатлари билан дўстлик ва маданий алоқалар Ўзбекистон жамияти кўп йиллардан бери барча қитъалардаги ўнлаб мамлакатлар билан яқиндан алоқа қилмоқда.

Дўстлик жамияти бўлимининг ташаббуси билан чет эл мамлакатларидан Ўзбекистонга ташриф буюраётган сайёҳлар, турли миллат вакиллари серқуёш республикамиз шаҳар ва қишлоқларида бўлиб меҳнаткаш халқимиз ҳаёти билан танишмоқдалар. Ватанларига бой таассуротлар билан қайтмоқдалар.

Жамиятимиз дўстлик алоқалари боғланган мамлакатлардан кўплаб хат хабарлар олиб туради. Шу хатлардан бири устида тўхталиб ўтмоқчиман. Бу мактуб қардош Чехословакия Социалистик Республикасидан келган. Биз Прага шаҳридаги Совет-Чехословакия дўстлиги союзи шунингдек, унинг Брно ва Пльзендаги Ленин номли металлургия заводидаги бўлимлари билан мустаҳкам алоқа боғлаганмиз. Яқинда Прага шаҳридан келган мактубда чех дўстларимиз доҳиймиз В. И. Лениннинг 100 йиллик муборак тўйи муносабати билан шаҳарда виставка ташкил этиш ниятида эканликларини билдириб, мазкур виставканинг бир қисмини Ўзбекистон тарихи ва маданиятига бағишламоқчи бўлишганини билдиришди. Улар республикамизнинг бой ва сермазмун ҳаёти, кишиларимизнинг обод ва фаровон турмуш шароити ҳақида батафсил маълумотлар юборишимизни сўрашган.

Биз чехословакиялик дўстларимиз илтимосини бажаришга киришдик. Яқинда почта орқали Прага шаҳрига жамиятимиз номидан совға-салом юбордик. Унда Тошкент шаҳри ва Ўзбекистоннинг областлари ҳақида ҳикоя қилувчи оммабоп адабиётлар, рангли фотосуратлар, ҳужжатли фильмлар плёнкаси бор. Шунингдек, совға ичида машҳур олимларимиз ҳақида босилиб чиққан турли хил қўлланмалар «Коммунизм сари бормоқдамиз», «Ўзбекистон», «Санъат тарихи» альбомларини, ёзувчи Шароф Рашидовнинг «Бўрондан кучли» романи, Ғафур Ғулом шеърлари тўплами, «Ўн уч қалдирғоч» ва «Фарғона тонги» фильмлари жўнатилди.

Яқинда Тошкентда Чехословакиянинг таниқли рассоми Алена Чернакова меҳмон бўлиб турди. Бу рассом Ўзбекистоннинг бир қатор шаҳар ва қишлоқларида бўлиб, турли темаларда ранг-баранг расмлар чизди. У Прага шаҳридаги Чехословакия-Совет дўстлиги уйида «Ўзбекистон истиқболи» мавзуида виставка очиш ниятида эканлигини билдирди. Бир неча ой муқаддам эса Чехословакиянинг таниқли ёзувчиси, машҳур «Ғарб—бу Ғарбдир» номли асарнинг автори Радослав Селюцкий шаҳримизда бир неча кун меҳмон бўлиб турди. Унинг бу ерга келишидан мақсад «Шарқ—бу Шарқдир» деган асарни яратишдир. Ёзувчи китоб учун зарур бўлган барча маълумотларни олиб, яқинда Прага шаҳрига жўнаб кетди.

Келажакда ҳам биз қардош Чехословакия Социалистик Республикаси билан дўстлик алоқаларини янада мустаҳкамлаш ниятидамиз.

Ж. ШАРИПОВА,
Жамият референти.

ДУНЁ ОВОЗИ
чет эл хабарлари

ҲАҚҚОНИЙ ТАЛАБ

ЛОНДОН, 17 март. (ТАСС). Лондонда чиқадиган «Морнинг стар» газетаси бугунги редакцион мақоласида қуйидагиларни ёзади: Америка қўшинларининг ҳаммасини Лаосдан олиб чиқиб кетиш—Лаос проблемасини ҳаққоний ҳал этишнинг энг муҳим шартидир.

Американинг аралашуви бу мамлакатда можаро рўй беришига сабаб бўлди. Америка бомбардимончи самолётлари Вьетнамда қилаётганларидек, Лаос тупроғида ҳам ажал уруғини сочмоқдалар ва ҳамма жойни вайрон қилмоқдалар.

Совет ҳукуматининг бошлиғи А. Н. Косигин, деб яна ёзади газета, Лаосдаги сиёсий кучларнинг ўзаро маслаҳатлашиб олишлари зарур эканлигини мутлақо тўғри таъкидлайди ва Қўшма Штатларни шу мақсадга эришиш учун бомбардимон қилишларни тўхтатишга даъват этади.

Англия ҳукумати бу масалада агрессор қурбонларини қўллаб-қувватламай, агрессор томонида турганлиги жуда қайғули бир ҳолдир. Англияда, деб уқтириб ўтади «Морнинг стар» газетаси, кучли ҳаракат мавжуддир. Бу ҳаракат қатнашчилари Қўшма Штатларнинг Вьетнамдаги сиёсатидан юз ўгиришни ҳукуматдан талаб қилмоқдалар. Англия ҳукуматига тазйиқ кўрсатиш ва Қўшма Штатларнинг Лаосдаги урушни кучайтиришига қарши чиқишни ҳукуматдан талаб этиш зарур, деб ёзади газета.

ЛЕНИНИЗМ БАЙРОҒИ ОСТИДА

ЛОНДОН, 17 март. (ТАСС мухбири В. Осипов). Англия коммунистик ҳаракат ветерани Боб Селкирк ТАСС мухбирига қуйидагиларни айтди: «Тараққийпарвар кучлар ер юзининг ҳамма қисмида империализм ва реакцияга қарши, агрессияга ва янги жаҳон уруши хавфига қарши кун сайин кураш олиб бормоқдалар. Ленин таълимоти миллионларча кишилар қатнашаётган ана шу курашда энг муҳим қуролдир».

«Ленинизм, — деб таъкидлади Селкирк, — СССРдаги социализм қурилиши практикаси билан биргаликда бошқа мамлакатларнинг характерли миллий хусусиятларини эътиборга олиб, уларнинг социалистик тараққиёти учун ҳам ишончли ва мустаҳкам ғоявий негиздир».

Ленин васиятларини изчиллик билан амалга ошириш, деб уқтириб ўтди кекса коммунист, — буюк воқеа — бутун дунё меҳнаткашлари улуғ йўлбошчиси туғилган куннинг 100 йиллиги арафасида турган барча коммунистларнинг бурчи ва шарафли ишидир.

ШАРМАНДАЛИ ТИЛ БИРИКТИРИШ

БОНН. (ТАСС). Германия Федератив Республикасининг демократик жамоатчилиги Ғарбий Германияда қурилаётган 4 та сув ости кемасининг Афинадаги ҳарбий хунтага етказиб берилишини қораламоқда. 900 тонна ҳажмдаги ана шу сув ости кемалари Килдаги «Говальдтс—верфт» кемасозлик корхонасида қурилмоқда.

Шлезвиг — Гольштейн ўлкаси Ландтагидаги социал-демократик оппозиция раҳбари Штеффён бундай деди: Германия социал-демократик партиясининг Шлезвиг—Гольштейн ташкилоти «Грециядаги фашист режимига сув ости кемалари етказиб берилишига қарши қатъий норозилик билдираётган» барча кишиларни астойдил қўллаб-қувватлайди.

«Франкфуртер рундшау» газетаси хабар беради: Штеффен «қуролли кучдан демократик кучларни бостириш учун фойдаланаётган Афинадаги режим билан ҳеч қандай ҳамкорлик бўлиши мумкин эмас» деган фикрни изҳор қилди. У ҳарбий диктатурани ҳар қандай тарзда қўллаб-қувватлашга қарши кураш олиб бориш зарур эканлигини таъкидлади.

Германия социал демократик партиясидан бундестагга сайланган депутат Матхефер Грецияга сув ости кемаларини етказиб беришни кескинликни юмшатиш сиёсатига хилофдир, деди.

БМТДА ТАРҚАТИЛДИ

НЬЮ-ЙОРК, 17 март. (ТАСС). СССРнинг Бирлашган Миллатлар Ташкилотидаги ваколатхонаси Лаосдаги аҳвол муносабати билан СССР Министрлар Совети Раиси А. Н. Косигиннинг АҚШ президенти Р. Никсонга йўллаган мактубини Бирлашган Миллатлар Ташкилотида тарқатди.

ҚАТЪИЙ ҚОРАЛАМОҚДАЛАР

ВАРШАВА, 16 март. (ТАСС). **Американинг Вьетнамдаги ҳарбий жиноятларига қарши халқаро норозилик куни муносабати билан умум Польша тинчлик комитети, Осиё ва Африка халқлари билан бирдамлик поляк комитети ва Польша юристлари союзи бош правлениесининг эълон қилинган баёнотида бундай дейилади: Сонгмидаги қасос олишга ўхшаган жиноятлар халқаро ҳуқуқ нормаларини қўпол равишда бузади ва халқаро конвенцияларга зиддир. Бу жиноятлар гитлерчилар фашизми устидан қозонилган ғалабанинг — 25 йиллиги арафасида халқаро афкор оммага дағдаға қилишдан далолат беради. Нюрнберг трибунали ҳам, бутун жаҳон жамоатчилиги ҳам гитлерчилар фашизмининг ёвузликларини қоралаган эди.**

Шу сабабли биз америкалик босқинчларнинг Вьетнамдаги ҳарбий жиноятларига чек қўйилсин, деб қаттиқ талаб этамиз. Биз Американинг барча қўшинлари Жанубий Вьетнамдан сўзсиз ва дарҳол олиб чиқиб кетилсин, деб талаб қиламиз. Вьетнам халқи ва тинчлик ҳамда халқларнинг тинч-тотув яшашини қадрлаётган барча кишилар шуни талаб этмоқдалар, дейилади баёнотда.

АГРЕССОРЛАРГА ЗАРБА

ҚОҲИРА, 16 март. (ТАСС). Араб партизанлари босиб олинган араб территориялардаги Исроил агрессорларига зарба беришни кун сайин кучайтириб бормоқдалар.

«Ал-жумхурия» газетасининг хабар беришича, Синай партизанларининг бир группаси 13 мартга ўтар кечаси Шайх Зувайд (Рафахдан жануброқда) районида бир қанча операция ўтказдилар. Бу операциялар муваффақиятли бўлди. Араб ватанпарварлари уч жойда темир йўл полотносини портлатиб юбордилар. Бу билан улар Синай ярим оролига Исроил қўшинларини келтиришда катта аҳамиятга эга бўлган йўлдаги поездлар қатновини тўхтатиб қўйдилар.

Бирлашган Фаластин қўмондонлигининг вакили, деб хабар беради «Ал-жумхурия» газетаси. Фаластин партизанлари кейинги кунлар ичида голанд тепаликларида, Негев даштида ва Ғазо секторидаги Исроилнинг ҳарбийлаштирилган жойларига ракеталар отганликларини, бунинг натижасида душман солдатлари ва техникаси катта талафот кўрганлигини айтди.

АРАБЛАРНИНГ ҲАЁТИДАГИ МУҲИМ ВОҚЕА

ҚОҲИРА, 17 март. (ТАСС). Осиё ва Африка халқлари бирдамлиги ташкилотининг доимий секретариати баёнот эълон қилди. Секретариат бу баёнотида Ироқда яшовчи курдлар проблемасини ҳал этиш юзасидан 11 мартда тузилган битимни табриклайди.

Бу битим, дейилади баёнотда, Ироқнинг шимолида узоқ вақт мобайнида олиб борилаётган қонли кураш тўхтатилганлигидан далолат беради. Ана шу битим тузилиши билан империализм ва мустамлакачилик кучларининг фитнаси барбод этилди. Ана шу кучлар курдлар билан араблар ўртасидаги ихтилофлардан фойдаланиб, ўзларининг ғаразли манфаатлари йўлида иғвогарлик мақсадида тартибсизлик уюштирган эдилар.

Осиё ва Африка халқлари бирдамлиги ташкилотининг доимий секретариати ишонч билдириб айтдики, бу битим «Ироқдаги иқтисодий, маданий ва сиёсий қурилиш учун, мамлакатнинг тараққиёти учун, озод бўлган бошқа халқларнинг ўз турмушини яхшилаш йўлидаги курашида ироқ халқининг улар билан қўшила олиши учун зарур шарт-шароитни вужудга келтиради».

«Ироқ халқи, шу жумладан араблар ҳам, курдлар ҳам, — дейилади баёнотда, — ана шу битимни ўз ҳаётидагина эмас, балки ўз территорияларини босқинчилардан озод қилиш ва поймол этилган ўз ҳуқуқларини тиклаш учун курашаётган бутун араб халқининг ҳаётидаги муҳим воқеа, деб ҳисобламоқда.

ҚУРОЛЛАНИШГА САРФЛАНАЁТГАН МИЛЛИАРДЛАР

НЬЮ-ЙОРК, 17 март. (ТАСС). Жаҳондаги барча мамлакатлар 1969 йилда қуролланиш учун жуда кўп маблағ — 200 миллиард доллар сарф қилдилар. Ана шу рақам қуролсизланиш ва қуролланиш устидан назорат Америка агентлигининг ҳар йили эълон қилинадиган докладида келтирилган.

Бу маблағнинг жуда кўп қисми НАТО ҳарбий блокида аъзо бўлган мамлакатлар ҳиссасига тўғри келади. Бу мамлакатлар ўтган йили милитарлаштириш мақсадларига 108 миллиард доллар сарф қилишди. Қуролланиш пойгасининг пешқадами бўлган АҚШнинг ҳарбий бюджети 1969 йилда 82 миллиард сўмлик бўлди.

Докладнинг авторлари қилган ҳисоб-китобга қараганда, бутун жаҳонда 1964 йилдан тортиб 1969 йилгача ўтган олти йил ичида қуролланиш ва қуролли кучларга бир триллион доллардан ортиқ маблағ сарф қилган.

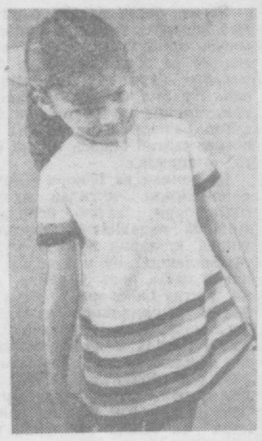

БАРНАУЛ. Рубцовский, Бийский, Славгород, Горно-Алтайский ва Ватанимиздаги бошқа ўнлаб шаҳар маиший хизмат кўрсатиш комбинатлари бу ерда ўтказилган бадиий советида Барнаул маиший хизмат кўрсатиш комбинатининг моделчилари кўрикда биринчи ўринни эгаллашди. Суратда: сиз болалар кўйлагини кўриб турибсиз. Бу кўйлак модели кўрикда энг яхши баҳо олган.

Е. Логвинов фотоси,
ТАСС фотохроникаси.

СВЕРДЛОВ ОБЛАСТИ. Асбест шаҳри яқинида Уралда энг йирик иссиқлик ГРЭСи бунёд этиляпти. Қурувчилар қурилиш-монтаж ишлари планини мунтазам бажариб келишмоқда. Суратда: ГРЭС қурилишида.

А. Грахов фотоси.
ТАСС фотохроникаси.

КИЕВ. «Точэлектроприбор» заводида «Рось» электрон клавишли ҳисоблаш машинаси ишлаб чиқариш йўлга қўйилди. Суратда: йиғув цехининг созловчиси Валентина Назаренко «Рось» машинасини текширяпти.

А. Поддубний фотоси.
ТАСС фотохроникаси.

ган бўлса ҳам, амалда ҳали Россияда марксистик партия тузилмаган эди. Россияда социал-демократик ишчилар партиясини тузишга бевосита Ленин киришди.

III.

Ленин сургундалик чоғида «Россияда капитализмнинг тараққийси» деган муҳим илмий асарини ёзиб тамомлади. Шунингдек, у «Искра» газетасини ташкил қилишга киришди. Ленин 1900 йили сургундан озод қилингач, чет элга кетди ва у ерда ўша йил декабрь ойида «Искра»нинг биринчи сони чиқди. «Искра» экономизмга қаттиқ зарба берди ва РСДРПни тузишга тайёргарлик кўрди. XX асрнинг бошида революцион ҳаракат юксалди, марксизм ғоялари кенг тарқала бошлади. 1900—1903 йиллари революцион кризис вужудга келди.

Ана шундай вақтда Ленин марксистик партияни ташкил этиш режаларини тузди. Марказлашган партия тузиш учун маҳаллий ташкилотларнинг қолоқлигини, жаҳолатини, тор амалиётчилигини йўқ қилишга чақирди.

Ундан ташқари, оппортунизмга қарши курашни кенг олиб бориш социал-демократия оқимини улардан тозалаш зарур деб ҳисоблади. Бирлашишдан илгари ва бирлашмоқ учун,— деди Ленин· дастлаб аниқ ва узил-кесил ажралишмоқ зарур. Бу вазифани «Искра» ўз зиммасига олган эди.

Ленин «Нимадан бошламоқ керак?» деган машҳур мақоласида партия тузишнинг конкрет планини чизиб берди, сўнгра бу планни «Нима қилмоқ керак?» деган машҳур китобида кенгайтирди. Бу асарда илгари сурилган назарий фикрлар кейинчалик большевиклар партиясининг идеологиясига асос бўлди.

РСДРПнинг II съездини чақириш учун кураш авж олди. Ленин партия программаси ва устави лойиҳасини тузди. Ҳамма курашда Ленин ғоялари ва «Искра» йўли ғалаба қозона борди. Энди РСДРПнинг II съездини чақириш учун шарт-шароит етилган эди.

1903 йил 30 июлда РСДРПнинг II съезди очилди. II съезд дастлаб Брюсселда бўлди, кейин Лондонга кўчирилди. Съездга 26 ташкилотдан 43 делегат келди ва улар 51 овозга эга эди. 51 овоздан 33 киши «Искра» тарафдори эди. Улардан Ленин тарафдорлари ёки маҳкам искрачилар 24 овозга эга эдилар. 9 беқарор искрачи Мартовга эргашиб кетди. Делегатларнинг бир қисми центристлар бўлиб, улар 10 овозга эга эдилар. «Искра» душманлари — 8 овозга эга эдилар.

Партия программасини қабул қилиш съезднинг энг муҳим иши эди. Муҳокама вақтида программадаги пролетриат диктатураси масаласида оппортунистлар қарши чиқдилар. Ленин уларга зарба берди. РСДРП программаси қабул қилинди. РСДРП программаси икки қисм: программа-минимум, программа-максимумдан иборат эди.

Бу программа то VIII съездгача давом этди, РКП(б) нинг VIII съездида партиянинг II программаси қабул қилинди. Иккинчи программа то СССР да социализм ғалаба қозонгунча давом қилди. КПССнинг XXII съезди Партиянинг учинчи программасини қабул қилди. СССРда коммунизм қуриш бошланди.

РСДРПнинг II съезди ташкилий масала юзасидан Ленин таклифларини қабул қилди. Марказий Комитетга Ленин тарафдорлари сайланди. Лениннинг таклифига мувофиқ, «Искра» редакциясига Ленин, Плеханов ва Мартов сайланди.

Шу вақтдан бошлаб, Лениннинг тарафдорларини, яъни съезддаги сайловлар вақтида кўп овоз олган кишиларни большевиклар деб атай бошладилар. Лениннинг мухолифларини, яъни сайловлар вақтида оз овоз олган кишиларни эса, меньшевиклар деб атай бошладилар.

РСДРП II съездининг ишини якунлаб, қуйидаги хулосаларга келиш мумкин: съезд марксизмнинг «экономизм» устидан, очиқ-ра оппортунизм устидан қилган ғалабасини мустаҳкамлади; съезд партиянинг программа ва Уставини қабул қилди, социал-демократик партияни тузди ва бир бутун янги типдаги партия доирасини аниқлаб берди. Большевизм сиёсий оқим сифатида вужудга келди. Янги типдаги партия-большевиклар партиясининг вужудга келганлиги Россия ишчилар ҳаракатида, чинакам марксча революцион йўл ғалабасининг нишонаси эди. Ленин партияси вужудга келган кунданоқ Россия пролетариатининг, революцион омманинг самодержавиега қарши, капитализмга қарши курашига бошчилик қилди.

IV.

Ленин пролетариатнинг раҳбар ташкилоти бўлган, пролетариат қўлида асосий қурол бўлган партия тўғрисидаги таълимотни марксизм тарихида биринчи бўлиб ишлаб чиқди, бу қурол бўлмаганда янги типдаги партия пролетариат диктатураси учун олиб борилган курашда ғалаба қозониши мумкин эмас эди.

Большевиклар партияси чинакам пролетар интернационалчилар партияси сифатида тузилди, ўсиб ривожланди. Бу партия ўз идеологиясига, қурилиш типига, фаолият ҳаракатларига кўра чуқур интернационал партия эди. Большевиклар партияси ўз сафларида кўп миллатли Россия пролетариатини бирлаштирди. РСДРП составида рус, украин, ўзбек, яхудий, қозоқ, грузин· арман ва бошқа миллат ва элатлар бор эди. II съезддан кейин Тошкентда, Ашхободда, Самарқандда РСДРП тўгараклари вужудга келди.

1905 йилнинг 9 январида эрталаб ишчилар Қишки саройга қараб йўл солдилар. Уларни эса, подшо аскарлари ўққа тутди. Россияда революция бошланди. Большевиклар ишчилар билан бирга бориб, революцияга раҳбарлик қилдилар. Туркистонда биринчи рус революцияси йилларида большевикларнинг айрим группалари иш олиб борган, варақалар, матбуот ва оғзаки нутқлар воситасида муросачи меньшевикларни фош қилган, ишчиларнинг революцион руҳига далда берган эдилар.

Революция юксалиб борди. Хусусан, ноябрь ойида 50 минг темир йўлчилар, солдатлар забастовкага қатнашдилар. Ҳатто, Амир Бухоросида 9 пахта заводи ишчилари забастовка қилдилар. Забастовкачилар орасида Низомиддин Хўжаев, Султонхўжа Қосимхўжаев· Мирзааҳмад Мирҳодиев, Дўсмуҳаммад Устабоев ва бошқалар бўлиб, улар актив қатнашдилар.

Биринчи рус революцияси даврида Ўрта Осиёдаги социал демократлар 200 дан ортиқ варақа, хитобномалар чиқардилар. Улар 1905 йили «Рабочий» газетасини ташкил қилдилар. 1906 йил февраль ойида РСДРПнинг биринчи Туркистон конференцияси бўлиб ўтди. Унинг биринчи қадами «РСДРП Туркистон ташкилотлари иттифоқи»ни ва Тошкентда Иттифоқ комитетини ташкил қилишдан иборат бўлди. «Рабочий» газетаси Иттифоқ Комитетининг органи бўлиб қолди. I конференция Туркистондан РСДРПнинг IV (бирлашувчи) съездига большевиклар М. В. Морозов (Муратов) М. И. Бузанский (Борисаев), меньшевик А. Г. Зуробов (Рашка) ва бошқаларни делегат қилиб сайлади. Улар 1906 йил апрель ойида чақирилган РСДРПнинг IV бирлашувчи съездига қатнашдилар. 111 делегатдан тўрттаси Туркистонда эди.

Чор ҳукумати 1907 йилнинг 3 июнида II давлат думасини тарқатиб юборди. Думадаги 65 депутатдан иборат социал-демократлар фракцияси қамоққа олинди. Сибирга сургун қилинди, оммавий қамаш бошланди. Шундай қилиб, биринчи рус революцияси мағлубият билан тугади. Ленин 1907 йил декабрь ойида яна чет элга эмиграцияга ўтиб кетди. РСДРП нолегал аҳволга ўтди.

Туркистон социал-демократлари реакция ва революцион юксалиш даврларида нолегал ишларни давом эттирдилар, В. И. Ленин билан алоқа қилиб турдилар. Улар Ленинга қуйидаги адресларга хат ёзар эдилар: «Краков шаҳри, Калантай кўчаси, 8. Антон Дюздюлга ёки «Германия· Гопповер, Миллерштрассе, 38а». Ленин ана шу уй эгалари орқали алоқа қилиб турарди.

1917 йил 3 апрелда Ленин эмиграциядан қайтиб келиб, Октябрь революциясини тайёрлашга киришди ва унинг ғалабасини таъминлади, Совет давлатини тузди. Тарихда янги давр бошланди.

Ленин бутун революцион фаолиятининг давомида илмий социализмга душман бўлган ва марксизм байроғи остида яширинган турли хил оқимларга қарши муросасиз курашиб келди. Легал марксчилар билан «экономистлар» реформизмининг буржуа-либерал моҳиятини ҳар томонлама асосли танқид қилди. Партия, Ленин марксизмнинг революцион принципларини қаттиқ ҳимоя қилиб, Россия ишчилар синфи ҳаракати ичидаги энг хатарли оппортунистик оқим—меньшевизмга қарши кураш олиб бордилар. Бу эса партияни ташкилий, ғоявий жиҳатдан мустаҳкамлади, унинг сони ошди. 1917 йили Россияда партия аъзоларининг сони 400 минг кишига етди.

Большевиклар партиясининг вужудга келтирилганлиги Россия ва халқаро ишчилар ҳаракатида янги босқич бўлди. Биринчи бор пролетариат янги тарихий шароитларда ўзининг социал-озодлиги учун курашга муваффақиятли раҳбарлик қилишга қодир бўлган ташкилотга эга бўлди. Бу эса, 1917 йил Октябрь ойида Россияда капитализмни ағдариб, социалистик давлат ўрнатишга олиб келди. Ленин раҳбарлиги остида биринчи пролетариат давлати ўрнатилди.

Ленин партиясининг сони тобора ошиб борди. Ҳозир КПССнинг ўн тўрт миллион аъзоси бўлиб, улар совет халқини коммунизм сари комил ишонч билан олға бошлаб олиб бормоқдалар.

С. УБАЙДУЛЛАЕВ,
тарих фанлари доктори.

ХУШХАБАРЛАР, ЯНГИЛИКЛАР

ДОҲИЙГА ҲАЙКАЛ

В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университети бу йил ўзининг ярим асрлик юбилейини нишонлайди. Шу сана муносабати билан университетда катта тайёргарлик ишлари олиб бориляпти.

Дорилфунуннинг бош корпуси қаршисида доҳийнинг катта ҳайкалини ўрнатиш мўлжалланган. Москвалик таниқли скульптор Г. Онишченко бу ҳайкални зўр эҳтирос билан ишлаган. Университет юбилейи арафасида доҳий ҳайкали тантанали суратда очилади.

ОБОДОНЛАШТИРИШ ҚИЗҒИН

Тошкент ГРЭСи ишчилари истиқомат қилаётган посёлка йил сайин кўркамлашиб боряпти. Посёлка аҳолиси шу кунларда сув шохобчаларини тартибга келтириш, ниҳоллар ўтқазиш, теварак-атрофни оқлаш билан банд.

Бу йил 500 туп дарахт кўчати, минглаб туп гул ниҳоллари ўтқазилади. Минг квадрат метрдан ортиқроқ ерга асфальт ётқизилади. Ободонлаштириш билан бир қаторда янги турар-жойлар қурилиши ҳам посёлкада жадал суръатлар билан олиб борилаётир. Бу йил барча қулайликларга эга бўлган 38 квартирали турар-жой фойдаланишга топширилади. Иморатнинг биринчи қаватига дорихона жойлашади. Энергетиклар клуби ва стадион қурилиши учун ҳам юз эллик минг сўм ажратилди.

ФАРЗАНДЛАРИМИЗ УЧУН

Ўтган йили давлат капитал маблағлари ҳисобига областимизда 5408 ўринга эга бўлган мактаб ва кўплаб болалар боғчалари қурилиб битказилган эди. Бу йил Олмалиқ, Оҳангарон, Чирчиқ шаҳарлари ва бир қатор районларда яна ўнта типовой мактаб биноси қуриб ишга туширилади.

Бўстонлиқ ва Юқори Чирчиқ районларида янгидан музика мактаблари қуриб берилади. Қишлоқ маданиятини юксалтиришда, ёшларни эстетик руҳда тарбиялашда бу мактаблар айниқса катта роль ўйнайди. Айни пайтда бинокорлар боғча ва яслилар қурилишини ҳам олиб борадилар. Йил охиригача улар 1200 ўринли болалар боғчасини фойдаланишга топширадилар. Бу объектлар Олмалиқ, Оҳангарон шаҳарлари, Орджоникидзе, Юқори Чирчиқ районлари ва бошқа жойларда қад кўтаради.

Ҳозирги кунда кўзланган объектларни қуриш ишлари жадал бошлаб юборилди.

ПОЙТАХТ ҚУРИЛИШЛАРИДА

ПОЙТАХТИМИЗ кундан-кунга гўзаллашиб, чирой очиб бормоқда. Бу ерда бунёд этилаётган кўп қаватли-муҳташам турар-жой биноларн шаҳримиз кўркига-кўрк қўшмоқда. Суратда: Ц—5 кварталида қурилган янги биноларни кўриб турибсиз.

Л. Глауберзон фотоси.

УФҚДАН УФҚҚА

ТАҚРИЗ

Китобхонларимиз Саид Аҳмадни ҳикоянавис сифатида яхши биладилар. У ўнлаб ҳикоялар тўпламининг муаллифи. Лирик нафосат, сатирик тиғи кучли бўлган бу хил асарлар киши қалбини дарҳол ўзига ром этади.

Саид Аҳмаднинг бой ижодий тажрибаси аста-секин катта жанрларда асар ёзишга имкон берди. Буни биз унинг юзга яқин катта-кичик, лирик ва сатирик ҳикоялари растаси аро «Қадрдон далалар», «Ҳукм», «Суд» сингари қиссалари ва ниҳоят, ижодий баркамоллик намунаси бўлган «Уфқ» романи мисолида кўришимиз мумкин.

Саид Аҳмад том маънода замонавий, изланувчан, тинибтинчимас санъаткор. У ўз асарлари учун мавзуни ҳам, материални ҳам кундалик ҳаётнинг ўзидан олади. Шу ҳаётнинг ўзидан қаҳрамон излайди, топади, саралайди. Шу ниятда чўл оқшомларида ёлғиз сайр қилади, Ёзёвон уфқларининг ошиғига айланади, Фарғона водисини ижодий масканга айлантиради. Бўлғуси қаҳрамонлари юрагига чуқур назар ташлайди. Уларни аввал очеркларида мадҳ этиб, ўзи айтгандай «разведка» қилади. Сўнг ҳикояларига олиб ўтиб, якка-якка пардоз беради. Бадиий тип даражасига кўтаради. Кейин катта қисса ва романлар тўқимасига олиб кириб, улар билан бирга яшайди. Улар билан ҳаёт ҳақида, гўзаллик ҳақида, инсон ва унинг ижтимоий ҳаётдаги ўрни, вазифаси, тақдир йўли, руҳий маънавий дунёси ҳақида кенг кўламли баҳс юритади.

Яқинда «Уфқ» романининг иккинчи қисми босилиб чиқди. Агар сиз бу асардаги қаҳрамонлар қиёфасига синчиклаб назар ташлагундай бўлсангиз уларни қаердадир кўргандай бўласиз. Улар нимаси биландир сизга таниш одамларни эслатаётгандай бўлади. Бунинг сабаби, биринчидан шуки, ёзувчи ана шу қаҳрамонларнинг эскизини ўз очерк ва ҳикоялари орқали сизнинг ҳукмингизга ҳавола қилган. Сиз уларни ёзувчининг «Чўл шамоллари», «Таъзим» сингари очерк ва ҳикоялар тўпламидаги асарларида қисман кўргансиз.

Уларнинг ҳаммаси ҳам ҳаётнинг ўзидан олинган. Бири ё кўшнингиз, бошқаси ҳамкасбингиз, яна бири айни ўзингиз ёки сизга яқин бир киши— кўплари (Дилдор, Асрора, Холматжон, Икромжон, Низомжон, Меливой ака, Тоға, Маҳбуба, Малика ая) сизнинг ҳурмат ва эътиқодингизга сазовор бўлган, юрагингизга яқин кишилар. Айримлари (Иноят оқсоқол, Аъзамжон) эса ўз хулқи-атворлари билан нафрат ва лаънатингизга гирифтор. Худди мана шу тасвирда «инсоншунос» тадқиқотчи, нозик таъб санъаткор эканини намойиш этади, замон ва инсон, инсон ва ҳаёт масаласини бадиий йўсинда талқин этади.

Романда акс эттирилган давр бутун совет халқи, жумладан, ўзбек халқи учун ҳам унутиб бўлмайдиган давр, Улуғ Ватан уруши даври. Уруш одамларнинг турмушига, ўз таъсирини ўтказиб қолмай, уларнинг руҳидан ҳам, маънавий дунёсига ҳам қаттиқ таъсир кўрсатди. Не-не азамат йигитлар фронтга кетиб, улар ўрнида аёллар қолди. Кексалар севикли фарзандлари, болалар азиз оталари фироқида қолди. Келинчаклар қалби ёр висолига, севишганлар лаби ёр бўсасига ташна ўртанди.

Саид Аҳмад ўз романи учун материални худди мана шу даврдан олди ва буни жуда усталик билан икки китоб ҳажмига сиғдириб, биринчисида Улуғ Ватан уруши даври воқелигини акс эттирди. Иккинчисида эса уруш тугаб, тинч ҳаётнинг янги уфқлари сари қадам қўйилган кунлар манзарасини жилолантирди.

Ёр висоли интизорлик билан кутган ташна қалблар эҳтироси, энг нозик ва нафис инсоний туйғулар, янглишлар, хатолар, тузатишлар, қайта туғилиш, инсонлик қадр-қимматини оёқ ости қилишга қарши муросасиз исён, коллективчилик, унинг тарбиявий куч-қудрати, хуллас, янги даврнинг янгича кишилари характери, уларнинг олижаноб фазилатлари, азимкор ишлари катта ва кутлуғ мақсадлари, шу мақсад йўлидаги пўлатдай мустаҳкам ирода ҳамда интилишлари қаламга олинади.

Ёзувчи асар қаҳрамонлари характерини очишда ўзига хос услубда қалам тебратади. Тасвирда соддаликка, ихчамликка интилади. Тутилмаган, оҳари тўкилмаган жумла ва иборалар ишлатилади. Чиройли чақмоқдек ёлқинли, тўламағиз ўхшатишлар қилади: («Замбарак оғзида бола очган чумчуқдек», «Тобутга қараб эмас, бешикка қараб яшашингиз керак», «Руль совун суртилгандай қўлидан сирпаниб чиқиб кетарди», «Тўй кўрмай, тул бўлиб ўтирибди», «Бекасам оқшом этагини ямлаб, тун судралиб, шошилмай, чўлнинг паст тарафидан кириб келади», «Икковининг икки ёқда мусичадек кукулаб», — «Маврудини кутсанг, сочинг пахта, белинг обкаш бўлади», «Эрдан чиққан хотиндан иситган ошнинг ҳиди келади» ва бошқалар.

Бундай ўхшатишларни ёзувчи шундай қаловини топиб ишлатадики, анча-мунча ғализлиги ҳам текст ичига сингиб кетиб; ўқувчига малол келмайди. Тўғри, айрим ўринларда ёзувчининг хиёл мантиқ меъёридан ташқари чиққанлиги сезилиб туради (Аъзамнинг дабдурустдан уч талоқ дейиши, чўлга кетаётган чоғида машина кузовида азадор жувонга ёпишиши, Дилдорнинг далада отлиқ келаётганини кўриб туриб, ухлаб қолиши ҳаёт ҳақиқатига зид. Улар ўқувчини андек шубҳага солиб қўяди. Бироқ, асардаги бошқа ижобий хусусиятлар бу шубҳа зарраларини кўмиб юборади. Романдаги энг муҳим хусусият — ёзувчининг тасвир ва тавсифда ўзини анчагина изга солиб олгани, роман жанри талабларига монанд оригинал тасвир услуби ярата олганлигидан кўринади.

Ҳа, ёзувчи шошилмайди. Оғир карвонлик билан иш тутади. Энди бир асар устида бир неча эмас, бир ҳафта ёки бир ой, бир йил эмас, бир неча йиллаб ишлайди. Материални обдон пиширтиб, етилтириб, олгандан кейингина ёзишга киришиб, сўнгги нуқтани қўяди. Шунда ҳам у ўз асаридан, қаҳрамонларидан ажралгиси келмайди, у билан яшашда, ўз қаҳрамонлари билан суҳбат қуришда давом этади:

«Китобга сўнгги нуқтани қўяман. Шундай қиламан, деб ўйлайману, бирдан юрагим бўм-бўш бўлиб ҳувиллаб қолади. Наҳотки, ажралиш онлари келди. Ахир, мен сизни ўн йил қалбимда ардоқладим. Ўн йил изингиздан юрдим. Қаҳратон қиш кечалари бўроннинг гувиллашига қулоқ солиб сизни ўйладим). Саратон жазирамаларида Ёзёвон чўлларини пиёда кезиб, сизни қидирдим. Одамлар ором уйқусида ётиб, яхши тушлар кўраётганларида мен тунни тонгга улаб, сиз билан гаплашдим. Қувончингизга қувонч қўшиб, дардингизга ўртаниб тўлиб-тошиб ёздим» дейди.

Ёзувчи ёлғиз ўз қаҳрамонлари қувончига-қувонч қўшиб қолмасдан китобхонлар қувончига ҳам қувонч қўша олган. Дилдорлар, Холматжонлар бахт-саодат чироғини ёққан, Икромжонлар хотирасига ўлмаслик хотирасини ўрнатган, чўллар уфқини кўркам, обод социалистик қишлоқлар чегарасига яқинлаштирган.

Аммо шуни айтиш керакки уфқ чегара билмайди. Унга етиш мушкул, чунки бир уфқ кетидан бошқаси кела беради.

Севикли ёзувчимиз Саид Аҳмадга бу ҳақиқатни айтишдан тилагимиз шуки, унинг нигоҳи яна янги «уфқ»лар ошаверсин!

Ф. НАСРИДДИНОВ.

ЛЕНИН ВА ШАРҚ

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси шарқшунослик институтининг олимлари «Ленин ва хорижий Шарқ халқларининг эркинлик ва мустақиллик учун кураши» деган илмий асар ёзишди. Шарқшуносларнинг бу асарини «Фан» нашриёти ўзбек тилида нашр этди.

Тўпламда қуйидаги мақолалар бор: «Ленин ва Ҳиндистон», «Ленин ва турк халқининг миллий озодлик кураши», «Ленин ва эрон халқининг империализмга қарши кураши», «В. И. Ленин—совет-афғон дўстлигининг асосчиси», «В. И. Ленин ва Шарқ мамлакатларидаги кооперативлаш ҳаракати» ва бошқалар.

Шарқдаги таниқли жамоат арбоблари, ёзувчиларнинг Ленин тўғрисида айтган гапларига китобнинг бутун бир бўлими бағишланган. Китобнинг шу бўлимида Жавоҳарлал Неру, Хо Ши Мин, ёзувчилардан Кришан Чандр (Ҳиндистон), Абдулваҳоб Ал Баётий (Эрон), То Хи У (Вьетнам Демократик Республикаси) ва бошқаларнинг айтган фикрлари келтирилган. (ЎзТАГ).

ЛОЙИҲАЧИЛАР ТУҲФАСИ

Тимирязев кўчасида қад кўтараётган янги ётоқхона биносининг лойиҳаси москвалик инженерлар қўли билан чизилган. Лойиҳага тошкентлик мутахассислар бироз ўзгартиш киритиб, бинокорлар қўлига топширишди. Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институти студентларига мўлжалланган ётоқхона яқин келажакда шаҳримизда қад кўтарган бинолар ёнига қўшилади.

ТЕКИНХЎРЛИК, БЕЗОРИЛИК ВА ИЧКИЛИКБОЗЛИККА ШАФҚАТ ЙЎҚ!

ҚАЙФ ҚИЛГАНГА ХАЙФ...

Кеч соат 10 лар чамаси Орджоникидзе район ички ишлар бўлимининг телефони устма-уст жиринглаб қолди. Трубкани милиция лейтенанти, навбатчи А. Пўлатов олди.

— Эшитаман.

— Мен Байтқўрғон қишлоғидан гапираяпман. Қўшним Дўстмуҳамедов Қўчқор уйига маст бўлиб келиб, ҳеч кимга тинчлик бермаяпти. Хотинини ўлдирмоқчи. Зудлик билан етиб келинглар. Акс ҳолда...

Навбатчи трубкани қўйди-ю, фурсатни ўтказмай оператив группани воқеа содир бўлаётган қишлоққа жўнатди.

Группа ходимлари белгиланган адресга етиб келишганида безори Қўчқор Дўсмуҳамедов уйининг эшик ромларини болта билан чопиб, қўлида пичоқ билан ҳовлида хотинини қувлаб юрган эди. Забардаст ва эпчил қўллар безорининг билагини қисди.

Дўстмуҳамедов кўп йиллардан бери Чирчиқ шаҳар таксимотор паркида шофер бўлиб ишлайди. У халқ чўнтагидан юлиб қолган тангалар ҳисобига ичкиликка берилди. Ичкилик эса уни эс-ҳушидан ажратди, рўзғоридан файзни, баракани оиласидан оқибатни йўқотди. Шу ичкилик туфайли бундан илгари ҳам ўн беш сутка жазо олган эди. Афсуски, бу ҳам кор қилмади. Уни қариндош-уруғлари ўртага олишди, дўстона насиҳатлар қилишди. Қишлоқ Совети йиғилишига чақириб жамоат ўртасида уялтиришди ҳам, бўлмади. Мана энди дўст билиб: симириб келган ароғи бошига таёқ бўлиб тегди.

Яқин кунларда у одил суд олдида жавоб беради.

А. МИРПУЛАТОВ, милиция майори.

ЖАМОАТЧИЛИК ЁРДАМИДА

Кечки соат еттилар чамаси. Баъзилар ишни тугатиб уйга шошилар, баъзилар куни билан қилинган ҳалол меҳнатдан кейин кино-театрга ошиқишарди.

Тошкент Театр ва рассомчилик институтининг студенти Зокир Ғуломжонов троллейбусдан тушди-да, кўчани кесиб, йўлкага ўтиб кетаётганида ногоҳон йўл чеккасида қонга беланиб ётган аёл кишига кўзи тушиб қолди. Зокир унинг тепасига шошилди. Аёл ёнида нима қилишини билолмай турган нотаниш кишидан ҳаяжон билан воқеани сўради. Ўрта ёшлардаги нотаниш киши бундан бир неча минут илгари бир юк машинаси троллейбус остановкасида турган уч кишини уриб, қаттиқ шикастлантириб кетганлигини ташвиш билан гапириб берди.

— Шофер менинг билишимча қаттиқ маст бўлиши керак, аксига юриб уни ушлаб қололмадик. Йўл бўшлигидан фойдаланиб қочиб қолди, безори,— нотаниш киши шундай деди-да, сигарет устига ёзиб олган «Газ 51—11—40» машина номерини Зокиржонга кўрсатди.

— Илтимос қиламан, агар ишонсангиз шу номерни менга беринг, дарҳол воқеани милицияга хабар қилиш керак.

Ҳа, Зокиржон шундай қилди. Ўзгалар ҳақида қайғуришни, яхшилик қилишни ўзининг инсонийлик бурчи деб билган Зокиржон яқин ўртадаги милиция постига шошилди. У йўлда кетаётганида рўпарасидан келаётган қизларни учратди.

— Зокиржон ака, биз буёқдамиз, қаёққа шошиляпсиз. Нима гап, тинчликми, негадир безовта кўринасиз,— деб қизлар атрофда чуғурлашиб уни саволга тутишди.

— Қизлар, кўнгилсиз воқеа юз берди. Қандайдир бир безори шофер ҳозиргина троллейбус остановкасида турган уч кишини уриб кетибди. Тезда милицияга хабар беришимиз керак. Илтимос, сизлар шу ерда мана бу номерни кузатиб туринглар, Мен ҳозир қайтаман.

— Йўқ, Зокир ака, биз ҳам бирга борамиз,— дейишди қизлар.

Шу вақт Докучаев кўчасидан Педагогика кўчасига юқори тезлик билан юк машинаси ўтиб қолди. Машина орқасидаги номерга кўзи тушиб қолган қизлар бирдан бақириб юборишди.

— Зокир ака, анаву машинага қаранг, сиз айтган машина ўша эмасми,— деди қизлардан бири.

Улар машина орқасидан кузатиб туришган эди, буни қарангки, машина Педагогика кўчасидаги 13-уй олдида тўхтаб қолди. Ичкиликдан юзлари қизариб, бўртиб кетган шофер кабинадан сакраб тушди-да, ўзини уй эшигига олди. Улар уй номерини кўриб олишгач, милицияга хабар бериш учун тезда орқаларига қайтишди. Зокир билан қизлар эндигина Педагогика кўчасидан чиқиб келишаётганида ўзларига таниш бўлган остановкада қизил белбоғли милиция машинасига дуч келишди. Шу пайтда милиция бошқармасидан жиноят содир бўлган жойга навбатчи милиция ходимлари етиб келишганди. Милиция капитани ўртоқ Ланцман аёл ёнида турган Борис Григорьевич Регандан бўлган воқеани суриштириб турганда Зокир билан қизлар етиб келишди.

— Ўртоқ капитан, биз жиноятчи шофернинг яширинган жойини биламиз,— деди Зокир Ғуломжонов.

Ёшлар милиция ходимларининг таклифи билан машинага ўтиришди. Кўз очиб-юмгунча улар Педагогика кўчасидаги 13-уй эшиги олдида тўхташди.

Ҳақиқатан ҳам қўлга олинган шофер Маҳамад Аҳмедов оғир жиноятга йўл қўйган безори, ичкиликбоз бўлиб чиқди. Маълум бўлишича, 1935 йилда туғилган Маҳамад Аҳмедов республика савдо министрлигига қарашли 3-автокомбинатнинг 5-автоколоннасида шофер бўлиб ишлар экан. Безори шофер ўз қилмиши учун яқин кунларда эл-юрт олдида жавоб беради.

Зокир Ғуломжонов ва унинг дўстлари, шунингдек Борис Григорьевич Реган каби ўртоқлар жиноят изларини топишда милиция ходимларига яқиндан кўмаклашиб, ўзларининг граждаилик бурчларини адо этишди. Агар ҳар бир киши безори ва ичкиликбозларга нисбатан шундай муносабатда бўлса ҳеч бир жиноятчи биздан қочиб қутилаолмайди.

Н. КНИШОВ, Тошкент шаҳар ички ишлар бошқармаси сиёсий-тарбиявий ишлар бўлимининг катта инструктори.

В. И. Ленин номидаги Тошкент Давлат университети журналистика факультетида улуғ доҳиймизнинг шонли юбилейига қизғин тараддуд кўрилмоқда. Бу ерда юбилей олдидан турли стендлар ва бурчаклар ташкил қилинди. Уларда доҳиймизнинг ибратли ҳаёт йўли ўз аксини топди. Суратда: университет ходими Б. Пўлатов юбилей стендини тайёрлаш пайтида.

Н. Муҳаммаджонов фотоси.

СПОРТ

ХОККЕЙ ЧЕМПИОНАТИДАН

Швецияда ўтаётган жаҳон хоккей чемпионатида уч тур ўйналди. Ҳозирча фақат Совет Иттифоқи хоккейчиларигина мағлубиятга учрашгани йўқ. 17 март куни улар Польша терма командасини 7:0 ҳисобида ютишди. Чехословакия — ГДР терма командалари ўйини 4:1 ҳисобида ЧССР коллективи фойдасига ҳал бўлди.

Шу куни чемпионатда сенсация юз берди. Майдон эгалари финляндиялик спортчиларга ютқазиб қўйишди — 1:3. Бу ғалабадан сўнг Финляндиянинг зўр кўтаринкилик билан ўйнаётган терма командаси иккинчи ўринга чиқиб олди.

18 мартга келиб турнир жадвалида қуйидаги вазият вужудга келди.

Командалар	Ю.	Д.	М.	Ш.	О.
СССР	3	0	0	21—2	6
Финляндия	2	0	1	13—4	4
ЧССР	2	0	1	14—9	4
Швеция	2	0	1	12—8	4
Польша	0	0	3	4—22	0
ГДР	0	0	3	3—22	0

Кеча тунда Совет Иттифоқи ва Чехословакия хоккейчилари ўзаро куч синашдилар.

ОБЛАСТИМИЗ ШАХМАТЧИЛАРИ ҒОЛИБ

Қамаши шаҳрида шахмат бўйича эркаклар ва хотин-қизлар ўртасида қишлоқ спортчиларининг республика шахсий биринчилиги мусобақалари тугади. Унда область саралаш мусобақаларининг ғолиблари қатнашди.

Тошкент области вакиллари Т. Фармонов ва А. Султонов самарқандлик К. Яхшибоев билан бирга фахрли ўринни эгалладилар. Аёллар ўртасида Ф. Дадамирзаева (Наманган области), В. Димаутдинова ва С. Бойко ғолиб бўлдилар. Уларга «Пахтакор» кўнгилли спорт жамияти ва Ўзбекистон марказий Советининг дипломлари ва қимматбаҳо совғалар топширилди.

ВОЛЕЙБОЛЧИЛАРИМИЗГА ОМАД ТИЛАЙМИЗ

Якшанба куни Тошкентда хотин-қиз волейболчилар ўртасида мамлакат биринчилиги мусобақаларининг ҳал қилувчи 3-тури бошланади. Бу ерда келаси йил «А» классига ўтувчи ягона команда аниқланади.

Маълумки, Тошкентнинг «Автомобилист» командаси Липецк ва Харьков шаҳрида ўтказилган мусобақалардан сўнг 9 очко олиб, 3-ўринни эгаллади. Ҳамшаҳарларимиз Краснодар ва Харьков волейболчи қизларидан уч очко орқада қолмоқдалар. Тошкентлик спортчилар мусобақа пешқадамларига етиб олиб, фахрли биринчи ўринга чиқиш учун астойдил курашишга бел боғлаганлар. Хизмат кўрсатган спорт мастери, Мексика олимпиадасининг чемпиони Вера Галушко бошлиқ командамизга «саккизлар жангида» омад тилаймиз.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

17.55 — Кўрсатувлар программаси.

Рус тилида: 18.00 — Теленгиликлар, 18.15 — «Тоғ болалари» (Болалар учун фильм-концерт), 18.45 — Дўстлик қўли.

Ўзбек тилида: 19.05 — Ўзбекистон композиторларининг хор капелласи учун ёзган асарлари, 19.45 — Теленгиликлар, 20.00 — Театр ва ёшлар, 21.00 — «Тирик мурда» (Бадиий фильмнинг биринчи серияси, рус тилида), 22.15 — «Ўзбекистон чорвадори» программаси.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

ЎҚУВ КЎРСАТУВЛАРИ ПРОГРАММАСИ

ДАРС ВАҚТИДА КЎРИШ УЧУН:

Ўзбек тилида, 11.30 — 10-синф ўқитувчилари ва ўқувчилари учун. Биология Ирсият қонуни» (Биринчи кўрсатув), 12.00— Ўқув фильми, 12.25 — 10-синф ўқитувчилари ва ўқувчилари учун. Биология, ирсият қонуни (рус тилида, биринчи кўрсатув).

ДЎСТЛИК ЭКРАНИ

18.00 — ДУШАНБА ТЕЛЕСТУДИЯСИНИНГ КЎРСАТУВЛАРИ.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Ўзбек тилида: 20.00 — «Волгоград» (Телефильм).

Рус тилида: 20.55 — Буюк ғалабанинг 25 йиллиги олдидан. «Утни ўзимизга қаратамиз» (Телевизион бадиий фильмнинг тўртинчи серияси), 22.00 — Эстрада куйлари.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 19/III да Тўй кунида, 20/III да Бир пардали балетлар премьераси, 21/III да Ойжамол, 22/III да Евгений Онегин (кундузи). Бир пардали балетлар премьераси.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 19/III да Қайнона, 20/III да Жон қизлар, 21/III да Паранжи сирлари, 22/III да Фарғона тонг отгунча (Спектакллар кеч соат 8 да бошланади).

КИНО

Кўҳна масжиддаги учрашув — «СПУТНИК», НАВОИЙ номли, «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), САНЪАТ САРОЙИ (кундуз соат 1, 3 да).

Почтачи — «ВОСТОК», «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун).

Британия ҳақида ўйлар (кундуз соат 5, кеч 7 ва 8 яримда), Қирқ биринчи йил олмалари (эрталаб соат 11 да) — САНЪАТ САРОЙИ.

Гўзал маликам — «МОСКВА» (кеч соат 8 яримда).

Ўзбек Совет Энциклопедияси Бош редакцияси коллективи Энциклопедия Таҳрир ҳайъатининг аъзоси, Фанлар тарихи илмий секциясининг раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Давлат мукофоти лауреати, ЎзССР Фанлар академиясининг академиги, профессор

Тошмуҳаммад Ниёзович ҚОРИ-НИЁЗИЙНИНГ

вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оиласига чуқур таъзия билдиради.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Г. 1604. ИНДЕКС — 64697 Р— 00330